ANALYSE
Budgetkrav påvirker beslutninger i børnesager

MEDLEMSPORTRÆT
Socialrådgiverstuderende: "Som SDS'er har jeg indflydelse og bliver lyttet til"

SOCIALRÅDGIVEREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

04|22

FEMINIST EMMA HOLTEN:
"Det går ud over din løn, at økonomer ikke beregner værdien af socialt arbejde"

GUIDE
Sådan skriver du den gode ansøgning og CV

TEMA

KUNSTIG INTELLIGENS I SOCIALT ARBEJDE

Styrker eller svækker kunstig intelligens det faglige skøn?

08

"Som SDS'er har jeg indflydelse og bliver lyttet til"
Dorna Heydari er snart færdiguddannet socialrådgiver. Som SDS'er og tutor er hun med til at give sine medstuderende en god start, og så nyder hun at have indflydelse.

Foto: Hung Tien Vu

TEMA

KUNSTIG INTELLIGENS I SOCIALT ARBEJDE

Kan kunstig intelligens og algoritmer bruges til at støtte socialrådgivere i deres vurdering af, hvilken indsats udsatte borgere har brug for? Vi zoomer ind på muligheder og faldgruber ved brugen af kunstig intelligens i socialt arbejde.

16

29

> **Du kan også gøre en forskel ved at fortælle om din indsats som socialrådgiver. syn, etik, kommunikation og systematisk sagsarbejde. Superkræfter, som mange perioder af deres liv har brug for.**
>
> **Mie Vode Moll,** DS' formand i Region Syd, om at forebygge mangel på socialrådgivere

34

Ligeløn
Interview med feminist Emma Holten om det kønsskæve lønhierarki. Hun pointerer, at det går ud over socialrådgivernes løn, at økonomer ikke beregner værdien af socialt arbejde.

Foto: Lisbeth Holten

42

"Vi er kommet tættere på de unge og deres drømme"
Anne-Mette Ougaard, socialrådgiver og uddannelseskonsulent, Unge, Job & Uddannelse, Aarhus Kommune.

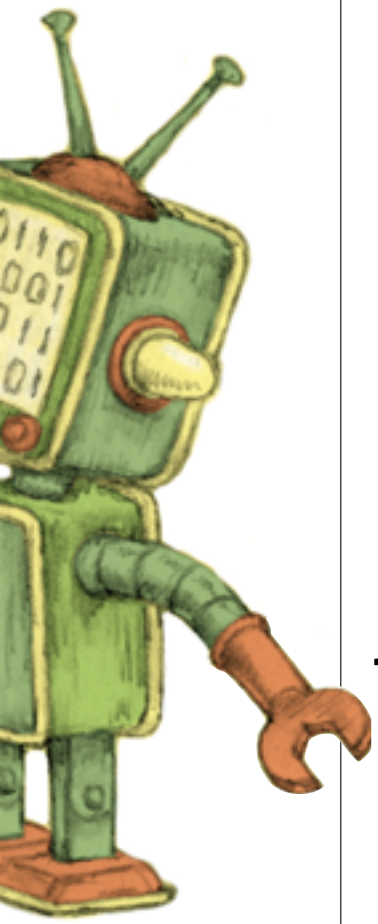

Illustration: Otto Dickmeiss

10

Guiden
Skriv en fængende overskrift. Gør din motivation tydelig. Sæt din faglighed i spil.

Vores superkræfter er helheds-borgere i kortere eller længere

Foto: Mathilde Bech

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS
06 SOCIALT NYT
08 MEDLEM NR. 37019
"Som SDS'er har jeg indflydelse og bliver lyttet til".
10 GUIDEN
Sådan skriver du den gode ansøgning og CV.
13 KULTUR
14 FORSKEREN
Heuristikker kan være hjælpsomme i det sociale arbejde.
16 TEMA: KUNSTIG INTELLIGENS I SOCIALT ARBEJDE
Kan kunstig intelligens og algoritmer bruges til at støtte socialrådgivere i deres vurderinger?
22 "ALGORITMEN KAN SPILLE IND SOM EN TREDJE MAKKER"
Vi vidste, at vi kunne blive påvirket af den kunstige intelligens, fortæller socialrådgiver.
24 TEKNOLOGIEN ER IKKE MODEN TIL AT TEGNE PROFILER AF BORGERE
Forsker Naja Holten Møller anbefaler, at algoritmer bruges til rutineopgaver.
26 VOXPOP
Sådan undgår vi de værste faldgruber.
28 LEDER
Økonomi må aldrig trumfe faglighed.
28 MIN MENING
29 REGIONSLEDER
Vores velfærdssamfund tåler ikke mangel på socialrådgivere.
29 PRAKSISKLUMME
"Hun har slugt kameler".
30 JURA
Når it-systemer får magten.
31 DEBAT
31 MIT ARGUMENT
32 ANALYSE
Budgetkrav påvirker beslutninger i børnesager.
34 DET KØNSSKÆVE LØNHIERARKI
Interview med Emma Holten om ligeløn.
38 LIGELØN PÅ ARBEJDSPLADSEN
Tre fællestillidsrepræsentanter om, hvordan de understøtter ligeløn.
41 KULTUR
42 REFLEKSION
43 KONTAKT
43 KALENDER

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Mads Bilstrup, mb@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen sp@socialraadgiverne.dk **Debatredaktør** Sarah Piil, sapi@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bhc@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Ida Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annoncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 5-2022 er 17. august **Forside**: Otto Dickmeiss **Tryk** Stibo **Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 8 gange om året. Dette nummer udkommer 21. juni 2022. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag**: 18.921 **Trykt oplag:** 20.221 **ISSN** 0109-6103

MIT YNDLINGSORD
Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Mie Ryborg-Larsen
Socialrådgiver, Voksenservice, Roskilde Kommune
Hendes yndlingsord er:

TJENESTE-MANDS-REFORMEN

Som politisk og juridisk interesseret samt fagligt aktiv socialrådgiver elsker jeg, at et så tørt og støvet ord som "Tjenestemandsreformen" er blevet allemandseje og et ord, der symboliserer den moderne ligelønskamp.

Jeg synes, at det er stærkt, at man kan pege tilbage på en specifik begivenhed – Tjenestemandsreformen fra 1969 – og udstille de patriarkalske strukturer, der ligger bag underbetalingen af de traditionelt kvindedominerede fag i det offentlige. Nu er vi bevidste om, hvordan problemet er opstået, så skal det bare løses! #slutmed1969

Tryksag 5041 0004

Barnets Lov

TO SOCIALRÅDGIVERE PÅ SVÆRE SAGER

To af Dansk Socialrådgiverforenings forslag er kommet med i regeringens udkast til Barnets Lov:

1. Kommunerne skal lave en hurtig screening, og hvis problemstillingen ikke kræver yderligere undersøgelse, kan støtten sættes i gang med det samme. Ellers kan der sættes gang i enten en afdækning eller en udredning med sideløbende indsatser.
2. For at sikre stabilitet og kontinuitet i sagsbehandlingen og relationen kommer der et krav om to socialrådgivere på udredningerne, hvis der ikke tidligere er iværksat støttende indsatser eller en anbringelse.

– Det her er rigtig godt for de børn, der i dag oplever mange sagsbehandlerskift. Det er også godt for socialrådgiverne, da vi ved, at det er godt for arbejdsmiljøet, når man ikke er alene om arbejdet. Men det er vigtigt, at politikerne sørger for, at kommunerne får ressourcer nok til at løfte opgaven, så socialrådgiverne ikke bare skal løbe endnu stærkere, fordi de skal deltage i flere møder, siger Ditte Brøndum, næstformand for Dansk Socialrådgiverforening.

Læs regeringens udspil på hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66478

> **I bliver nødt til at kigge jer selv i spejlet, det er jer, der har lavet loven og sat krav til dokumentation, som vi skal indhente for at kunne bevilge fleksjob og førtidspension."**
>
> **Mads Bilstrup,** formand, Dansk Socialrådgiverforening, 26. maj til politikerne i P1 debat, i udsendelsen 'Luk jobcentrene?'

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 7-1997:

1997: Dansk Socialrådgiverforening har så småt taget hul på at bruge Internettet. Foreløbig har sekretariatet i Toldbodgade fået en emailadresse. Snart er det meningen, at alle ansatte får sin personlige adresse på Internettet, og DS vil også blive repræsenteret på World Wide Web med en hjemmeside.
Det er altså allerede nu muligt at sende elektroniske breve til ansatte i foreningen via den centrale adresse. Brevene vil så blive fordelt internt.

2022: DS' hjemmeside er spækket med information om socialrådgiverfaget og foreningen. Og skulle fodposten komme med et papirbrev, bliver det straks skannet, registreret elektronisk og mailet til den relevante ansatte.

Skærmarbejde

NYE REGLER VED HJEMMEARBEJDE

De nye regler om hjemmearbejde er trådt i kraft 1. maj. Det nye er, at de særlige krav til indretning af skærmarbejdspladsen i hjemmet fremover kun gælder, hvis man arbejder hjemme regelmæssigt og i mere end to dage om ugen set som et gennemsnit over en måned. Under de tidligere regler var grænsen sat med en dags hjemmearbejde om ugen.

OK-resultat

LØNSTIGNINGER I STATEN

Alle faste lønninger og pensionsbidrag for socialrådgivere i staten er steget med godt 1,77 procent pr. 1. april 2022. En gennemsnitlig socialrådgiver i staten, der før 1. april tjente 474.528 kr. (årligt inkl. pension), tjener efter lønstigningen 482.946 kr. svarende til en stigning på 8.418 kr. Lønstigningen er et resultat af den overenskomst, Dansk Socialrådgiverforening forhandlede i 2021.

Beregner

FÅ STYR PÅ DIN FERIE

Har du prøvet Dansk Socialrådgiverforenings nye ferieberegner? Indtast datoerne for dine ønskede ferier og få overblik over, om du har nok feriedage på det tidspunkt, hvor du planlægger at holde ferie.
Du optjener 2,08 dages ferie for hver måneds ansættelse i ferieåret.
I løbet af ferieåret optjener du dermed i alt fem ugers ferie svarende til 25 dages ferie.
Hvis du er ansat i den offentlige sektor, optjener du desuden sjette ferieuge. Den løbende optjening kan gøre det svært at overskue, om du har nok feriedage på det tidspunkt, hvor du planlægger at holde ferie.

“Vi kan virkelig gøre en forskel.

UngStrøm
§66 stk.1 nr.6

En personalesammensætning der specialiserer sig med kriminalitets truet børn og unge, massivt omsorgssvigt og misbrug. Her er der lagt særligt fokus på at vi ikke kun arbejder med de udfordringer der følger med, men vi er helhedsorienteret og læner os op ad den enkeltes ressourcer. Vi sætter ikke mål for vores børn og unge, da vi erfarer det kan skabe mere stress end glæde hos den enkelte. Derfor er vi mere bevidste om at løse de problematikker der er, give meningsfulde forløb og skabe rammer og retningslinjer der styrker relationer, sociale samspil, egen udvikling så den enkelte får opbygget selvværdet gennem inddragelsen. Hos UngStrøm er aldersgruppen 11-15år, hvor vi har valgt at skole og sociale samspils regler er i fokus, samt styrke deres individuelle ressourcer. Ved overgangen til det 16år, udsluses barnet til Opholdsstedet Viggo, som heri beskrivelse har fokus på 16-22 år. Når barnet fylder 15år, bruger vi de 12mdr. på et intensiveret forløb, hvor vi sammen med det enkelte barn sætter ”målpinde”, som skal styrke og klargøre barnet til overgangen, ”ung”.

Viggo
§66, stk.1 nr.6 & §107

I forlængelse med UngStrøm, er målgruppen her 16-22 år. Der er særlig fokus på selvstændiggørelsen af de unge mennesker, samt hvilke ændringer der følger når man ikke længere betegnes som et barn. Sociale spilleregler, skole og uddannelse, samt fritidsbeskæftigelse i form af, job eller interessere. Et forløb hos Viggo, kan være særligt tilrettelagt da vi også tilbyder §107. Vi har valgt at have fokus på målgruppens alder, og foranstaltning heraf. Dvs. vi anbringer ikke efter det 25år er fyldt. Men vi kan tage imod fra det 18år t.o.m det 25år. Vi er ved den teori om at når en anbringelse af disse karaktertræk (kriminalitetstruet), så vil vi ikke blande unge og ældre under samme tag. Vi fokuserer på det præventive og forebyggende. Når man fylder 22 år hos Viggo, så vil man i 12 mdr. indgå i et klargøringsforløb mod en selvstændig tilværelse, ”vi gør klar til egen bolig”. Her løser vi dette med Social-Performance, som har mindre eller større boliger til disse formål. Den unge skal udsluses til selvstændige rammer, hvis ressourcerne, forløbet, udviklingen og kommunen er enige om dette. Det er konceptet ikke at ”holde” på de unge men klargøre dem til samfundet.

Social-Performance
§4, 52, 76, 85.

Særligt tilrettelagt forløb, som akut anbringelser, 1:1 foranstaltning/soloprojekt, støttekontakt ordninger, familiebehandling og mor/barn projekt. Social-Performance, samarbejder med UngStrøm og Viggo. Heraf indgås samarbejde omkring udslusnings projekter, egen boligforhold, samt 1:1 og akut anbringelser. Social-Performance, er tilrettelagt efter de enkeltes forløb, så daværende kontaktpersoner fra UngStrøm eller Viggo, som har været tilknyttet, kan følge dem i processen, ”fra barn til ung”, ”ung til voksen”, ”voksen til selvstændig”. Dette for at være med til at styrke selve forløbene i anbringelserne, at det er de samme voksne der går igennem. På denne måde sikre vi en kontinuerlighed i relationen, samt får styrket udviklingen hos de enkelte.

UNGSTRØM
NÅR LIV OG SJÆL FORBINDES

Viggo

Social Performance.

Kontakt os pr. mail
mb@mikebhatti.dk eller paskar@paramasamy.dk

Eller besøg os på
www.ungstroem.dk www.social-performance.dk www.tilbudsportalen.dk

Politisk aftale

LOV OM HELHEDSORIENTERET INDSATS PÅ VEJ

Alle Folketingets partier, med undtagelse af Nye Borgerlige, har indgået en aftale om en ny lov for helhedsorienteret indsats. Udgangspunktet for indsatsen bliver med den nye lov borgerens samlede livssituation, ønsker og drømme, og borgeren skal have indflydelse på delmål og mål. Formålet med indsatserne er såvel bedre livsmestring som beskæftigelse.

Med den nye helhedslov får borgeren ret til koordineret sagsbehandling – og skal have en samlet udredning, koordinerede indsatser og én helhedsorienteret plan på tværs af social, sundhed, beskæftigelse og uddannelse. Aftalen lægger op til, at kommunerne skal løfte et stort ansvar. Men det er endnu ikke afklaret, hvilke ressourcer, der bliver afsat til arbejdet, hvilke rammer og vilkår socialrådgiverne skal arbejde under, eller hvordan arbejdet skal organiseres.

Der er afsat penge til efteruddannelse til socialrådgiverne, og der lægges op til, at der skal være god tid til at implementere aftalen, lige som Folketinget vil følge implementeringen tæt og evaluere den løbende.

203

ukrainske flygtninge er kommet i job.

Samtidig er cirka 4800 ukrainske flygtninge tilmeldt som ledige på Jobnet.

Kilde: Berlingske med henvisning til tal fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Specialeplan

UDSPIL GØR OP MED AFSPECIALISERING

Regeringens udspil til specialeplan gør op med den afspecialisering på handicapområdet, der er sket siden kommunalreformen. Men udspillet adresserer ikke de grundlæggende problemer i visitationsprocessen, hvor økonomi risikerer at trumfe faglighed, og hvor høje sagstal gør det vanskeligt at leve op til udspillets ambitioner om en grundig oplysning af sagen.

Læs Dansk Socialrådgiverforenings bemærkninger til udspillet på socialraadgiverne.dk/hoeringssvar

HØRT

NYT TILBUD TIL UNGE

Børns Vilkår vil med den nye ungesatsning HØRT arbejde for, at alle unge bliver hørt, forstået og får en plads i fællesskabet. HØRT er et rådgivningstilbud til alle unge i alderen 15-24 år og henvender sig særligt til unge, som oplever mistrivsel og udfordringer i kortere eller længere perioder af livet. HØRT tilbyder en døgnåben chatrådgivning, en gruppechat og en Instagram-profil med videofortællinger fra unge.

Læs mere på bornetelefonen.dk

Vidensindsamling

ADOPTION SOM SOCIAL INDSATS

Adopterede børn og unge har en mere positiv udvikling og trivsel sammenlignet med personer, der er vokset op i andre former for anbringelser. Det gælder eksempelvis for kognitiv udvikling og trivsel i skolen. Forhold som alder, anbringelseshistorik og støtte til adoptivfamilier kan spille en rolle for graden af stabilitet. Det viser en vidensindsamling, der er den første i en række på fem, der udgives af 'Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv' – som er et samarbejde mellem Socialstyrelsen, VIVE og Børns Vilkår.

Social pris

INDSTIL TIL TINE BRYLD-PRISEN

Kender du nogen, som bør hædres med Tine Bryld-prisen? Prisen er opkaldt efter den legendariske socialrådgiver, som især er kendt for radioprogrammet Tværs, hvor hun rådgav unge.
Prisen er på 250.000 kroner og gives til et projekt eller en organisation, der har markeret sig med en særlig indsats for socialt udsatte i Danmark. Der kan derudover uddeles et beløb på op til 250.000 kroner til at udvikle den indsats, som prismodtagerne står bag. Send din indstilling senest 7. august 2022.

Læs mere på tinebryldprisen.dk

Undersøgelse

GRØNLANDSKE BØRN ANBRINGES OFTERE

Næsten seks ud af 100 børn med grønlandsk baggrund i Danmark er anbragt uden for hjemmet. Blandt børn fra danske familier, som er i samme situation som de grønlandske, gælder det knap fire procent. Undersøgelsen peger på flere udfordringer i samarbejdet mellem sagsbehandler og forældre, som skyldes sproglige og kulturelle misforståelser.

Læs mere om undersøgelsen på vive.dk

Lån & Spar er ejet af bl.a. DS.

Som medlem giver det dig særlige fordele – til glæde for dig, for din forening og for os.

Se, hvad du får som medejer

Sådan en aften tænker du ikke på, at du ejer en bank

Når musikken spiller, handler det om at leve fuldt ud. Men hvem hjælper dig med at samle op på økonomi og hverdag, når lyset er slukket og gearet pakket ned?

Som medlem af DS ejer du Lån & Spar. Det betyder, at du får Danmarks højeste rente på din lønkonto og en rådgiver, der kender til de særlige vilkår i dit fag. Den helhedsrådgivning er med at skabe de bedste rammer for dig og din familie.

BESTIL ET MØDE NU
Ring 3378 1976 – eller gå på lsb.dk/ds
og book et møde.

Dansk Socialrådgiverforening

Lån & Spar

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk
Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

TAVLEBRUG · det visuelle udsyn i samtaler
Kursus 1 dag • 29. September 2022 • Pris 1.600 kr.
Træning i tavlebrug ift. narrativ samtaleteknik, fortællinger og figur.

TRAUMEBEHANDLING · ikke alle kan tale om traumer
Kursus 3 dage • 27-29 Oktober 2022 • Pris 3.900
Det narrative "traumekort", Fokus på konkret terapiarbejde/erfaringer.

NARARTIV FAMILIETERAPI KURSUS
Kursus 2 dage • 9. & 10. November 2022 • Pris 2.900
Hvordan tale med alle i familien uden om magthierarkier & positioner.

PSYKISKE LIDELSE SOM KLOG RESPONS
2 dage • 30 Nov. + 1. Dec. 2022 • Pris 2.900 kr. Louise Østergaard & Anne Albinus
Få inspiration fra responsbaseret praksis.

INTESIVT NARRATIVT SAMTALEKURSUS
4 dage • 7-10 marts 2023• Pris 6900 kr.
Lær de narrative grundprincipper og styrk dine ny narrative skills i leg.

FAMILIETERAPEUT UDD. 1. ÅR - KØBENHAVN 2023
12 Hele dage • opstart marts 2023• Pris 23.500 kr.
Familieterapeutuddannelsen for dig som arbejder m. familier og børn.

NARARTIV SUPERVISION
Kursus 5 dage • FORÅR 2023 • 30 TIMER • GODKENDT • Pris 7.500
Lær grundpricipper i narrativ supervision med relevante team greb.

narrativeperspektiver.dk

Sådan kontakter du SDS
Du kan kontakte Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) direkte på din uddannelsesinstitution, hvor din lokale SDS-klub holder til – eller via socialraadgiverstuderende.dk og facebook.com/SDSnet

CV

Dorna Heydari
23 år, Odense

2022-
Uddannet socialrådgiver juni 22

Deltager som SDS'er sammen med Dansk Socialrådgiverforening i arbejdsgruppe om en model for en børne- og familierådgiverefteruddannelse.

2018-2022
Studerende, UCL Campus Odense

”Man kan godt sige, at den skærpede underretningspligt er mit lille hjertebarn.

Dorna Heydari

Er du studerende? Som studerende koster det kun 36 kroner pr. måned at være medlem af SDS. Du kan melde dig ind på socialraadgiverstuderende.dk/bliv-medlem. Som medlem af SDS kan du deltage i forskellige arrangementer blandt andet webinaret 'Land godt i praktikken', som holdes 6. oktober. Læs mere på socialraadgiverne.dk/praktik. Her kan du også læse om SDS' praktik-hotline.

"Som SDS'er har jeg indflydelse og bliver lyttet til"

Dorna Heydari er snart færdiguddannet socialrådgiver. Som aktiv i Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) og tutor er hun med til at give sine medstuderende en god start, og så nyder hun at have indflydelse.

Fortalt til Mette Mørk
Foto: Hung Tien Vu

Lige nu skriver jeg bachelorprojekt om, hvordan socialrådgivere samarbejder om den skærpede underretningspligt. Det er jeg ret optaget af. På skolen har vi et fag sammen med lærere og pædagoger, og det virker som om, at de ikke ved nok om, hvordan man bruger underretningspligten.

Derfor har jeg også været med til at lave et kursus om det for mine medstuderende. Man kan godt sige, at den skærpede underretningspligt er mit lille hjertebarn. Jeg vil så gerne have forståelse for den, fordi jeg tror på, at det kan hjælpe børn, unge og familier til at få hjælp hurtigere.

Jeg er i det hele taget optaget af det forebyggende arbejde, der kan være med til at sikre hjælp til mennesker, før de kommer for langt ud. Det var en af grundene til, at jeg blev socialrådgiver, selv om jeg oprindelig havde en drøm om at blive forsvarsadvokat for unge kriminelle.

– I min praktik i en børne- og ungeforvaltning gik det op for mig, hvad det ville sige at koble teori og praksis, siger Dorna Heydari.

Tidlig hjælp

At jeg brænder for at sikre tidlig hjælp til udsatte kommer blandt andet af, at jeg arbejder i en aftenklub på en ungdomsskole. Jeg har hørt historier, hvor jeg har tænkt: Hold da op! Det var unge fra belastede hjem, de tog stoffer, klarede sig ikke ret godt i skolen og var sammen med unge, der var ældre end dem selv. Det påvirkede dem i en uheldig retning i form af begyndende kriminalitet. Det fik mig til at reflektere over: Hvor ender I henne, når I kommer ud herfra?

Jeg startede også på jura, men jura er mange ting, det er bredt – så faldt jeg over socialrådgiverstudiet. Nu er jeg landet det helt rigtige sted. Vi har mange megaspændende fag, og da juraen tog afsæt i det sociale område, og psykologien kom med indover, gav det mere mening for mig.

Udsigt til praksis

Jeg er også med i SDS, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende. Jeg er med i flere udvalg på skolen og har været tutor. Det giver god mening at være de studerendes talerør og være med til at give dem en god start.

Som SDS'er kan jeg mærke, at jeg har indflydelse og bliver lyttet til. For eksempel er jeg blevet spurgt af ledelsen på skolen, om jeg vil deltage i et interview om uddannelsen.

Som repræsentant for SDS er jeg med i arbejdsgruppen om udviklingen af en ny børne- og familierådgiver-efteruddannelse, og har været til møde i Uddannelses- og Forskningsstyrelsen sammen med næstformand for Dansk Socialrådgiverforening, Ditte Brøndum.

Min vigtigste pointe er, at det er vigtigt at gøre efteruddannelsen til børne- og familierådgiver så praksisnær som muligt. I min praktik i en børne- og ungeforvaltning gik det op for mig, hvad det ville sige at koble teori og praksis, for vi får en masse teori om anerkendelse og helhedssyn. Men hvordan bruger man det?

Jeg håber på at få arbejde i en børne- og ungeforvaltning. Jeg glæder mig til at blive færdig, men det er også lidt skræmmende – for hvad gør jeg, hvis jeg tager en forkert beslutning?

Genvej til job. På Dansk Socialrådgiverforenings jobportal socialraadgiverjob.dk kan du finde aktuelle jobopslag.

JAGTEN PÅ DRØMMEJOBB

Opskriften på den perfekte ansøgning og det perfekte CV findes ikke, men vi har samlet en række gode råd, som du med fordel kan bruge i jagten på dit nye job.

Af Susan Paulsen

BRÆND IGENNEM MED DIN ANSØGNING

Hvordan fanger du arbejdsgiverens opmærksomhed på de få minutter, hvor din ansøgning og dit CV bliver vurderet? Skriv en god ansøgning, der skiller sig ud i bunken, ved at følge fem trin:

SKRIV EN FÆNGENDE OVERSKRIFT

Skab opmærksomhed allerede i overskriften på din ansøgning. Hent gerne inspiration fra stillingsopslaget. Undgå standardformuleringer som "Vedrørende jobbet som xx". Det ved arbejdsgiveren godt. Hvis du vælger en mere kreativ overskrift, skal du være opmærksom på, at den ikke bliver for frisk. Det er vigtigt at bevare troværdigheden i forhold til den stilling, du søger.

GØR DIN MOTIVATION TYDELIG

Fang arbejdsgiverens opmærksomhed og giv personen lyst til at læse videre. I den gode ansøgning er det vigtigt, at du gør dig overvejelser om, hvad det er for en arbejdsplads, du søger job hos. Gør det tydeligt, hvad arbejdspladsen vil få ud af at ansætte dig, og ikke kun hvad du personligt ønsker at få ud af jobbet.

SÆT DIN FAGLIGHED I SPIL

Bind en sløjfe mellem de kompetencer arbejdspladsen søger, de opgaver, de vil have løst, og de kompetencer du kommer med. Vælg hellere to til tre relevante kompetencer og brug plads på at sætte dem ind i arbejdspladsens situation, i stedet for at forsøge at remse alt op, som står i dit CV. Det er vigtigt, at du både får dine faglige og personlige kompetencer i spil i ansøgningen.

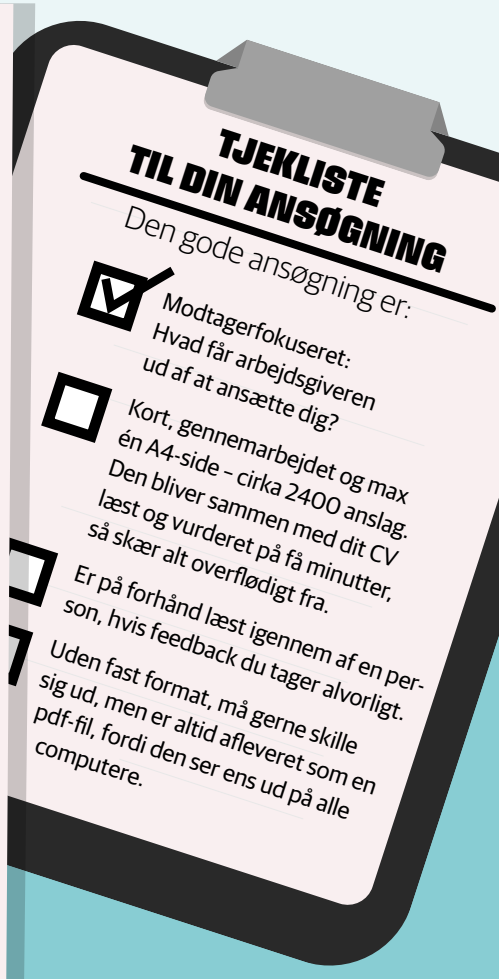
DON'T TELL IT – SHOW IT

Hvis du gerne vil fortælle, at du er en "ildsjæl", kan du i teksten vise det ved at skrive, at du i dit lokalmiljø er med til at drive et eftermiddagstilbud til børn mellem 12 og 16 år, der har brug for lektiehjælp. Eller at du i det job du søger, gerne vil være med til at opbygge et projekt for hjemløse, fordi du har godt kendskab til området gennem mange års arbejde med gruppen. På den måde viser du, at du er en energisk og handlekraftig person, i stedet for blot at påstå, at du er det.

EN KORT AFSLUTNING

Rund din ansøgning af med en kort afslutning, som peger frem mod en jobsamtale. Skriv, at du står til rådighed for en personlig samtale og husk at skrive dit mobilnummer i ansøgningen, så man ikke skal lede rundt i CV'et for at finde det.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/job-og-karriere og på ftfa.dk

Kilder: Socialraadgiverne.dk, ftfa.dk, ajks.dk

Karrieretelefonen er DS' særlige telefonrådgivning, hvor medlemmer kan få coaching og sparring om karriere og kompetenceudvikling. **Læs mere** på socialraadgiverne.dk/karrieretelefonen

Sparring på CV og ansøgning Indenfor 24 timer på hverdage tilbyder 'Dansk Socialrådgiverforenings a-kasse – en del af FTFa' telefonisk sparring på din ansøgning og dit CV. Send dit materiale, dit telefonnummer og eventuelt link til stillingsopslaget til ansoegning.cv@ftfa.dk, så bliver du kontaktet.

Læs mere på ftfa.dk/vi-tilbyder/24-timers-sparring

ET

BRUG LINKEDIN TIL AT AFKLARE NYE JOBMULIGHEDER

- LinkedIn er et socialt medie, hvor du kan få kontakt til arbejdsgivere, men forvent ikke, at jobbene kommer i en lind strøm. De fleste arbejdsgivere – især inden for det offentlige – kører den traditionelle stil med stillingsopslag.
- LinkedIn er et oplagt værktøj, hvis du vil blive klogere på et område inden for dit fag. Det kan være en god idé at kigge på nogle af de profiler, som arbejder med det, du selv drømmer om.
- Tjek op på, hvad de har af uddannelse. Tag eventuelt kontakt til nogle af dem og spørg, hvad deres gode råd vil være til dig, hvis du vil i samme retning.

Læs mere om, hvordan du bruger LinkedIn på ftfa.dk/studieliv/linkedin/tips-til-den-gode-linkedin-profil

SÅDAN RINGER DU PÅ ET JOBOPSLAG

- Stil konkrete spørgsmål om stillingen – hvad er baggrunden for, at den aktuelle stilling er slået op? Hvordan ser det team ud, som den rigtige kandidat skal arbejde i?
- Spørg om udfordringer, mål og succeskriterier.
- Tænk over hvilke relevante informationer om din faglighed, du kan plante. For eksempel ved at spørge om, hvilken joberfaring, der bedst kvalificerer til stillingen.

SKRÆDDERSY DIT CV TIL DEN AKTUELLE STILLING

Mange arbejdsgivere kigger først på CV'et for at tjekke, om dine erfaringer matcher jobbet. Derfor skal du:

Droppe al irrelevant info. Dit CV skal være lige så relevant for jobbet som din ansøgning. Mange begår den fejl, at de genbruger deres CV, hver gang de søger et nyt job. Der er selvfølgelig store elementer af dit CV, du kan genbruge, men det er sandsynligvis forskellige kompetencer, du skal fremhæve afhængig af, hvilket job du søger.

Tjekke, at dit CV og din ansøgning supplerer hinanden. Dit CV fortæller om din baggrund, mens ansøgningen skal pege fremad.

Ringe på forhånd og spørge til stillingen. Når du har en god samtale med en personalekonsulent, får du ofte nogle gode informationer om arbejdspladsen, som kan bruges i CV eller ansøgning.

Bruge citater fra tidligere arbejdsgivere eller kollegaer. Det er en kreativ måde at fortælle om dig selv på.

Skrive tre til fire referencer fra tidligere jobs øverst i cv'et. Er du ung, kan du bruge din praktik eller fritidsjobs. Er du erfaren, bruger du tidligere -arbejdsgivere/kollegaer.

Skrive referencernes kontaktoplysninger på. Det signalerer, at du ikke er bange for, at de kontakter dem.

På DS's webinar 'Spørg ansættelsesudvalget' 31. august og 5. oktober svarer ledere fra forskellige områder på dine spørgsmål om ansøgning og jobsamtale. **Læs mere** på socialraadgiverne.dk/nyuddannede

"KUNSTEN ER AT RAMME DET, ARBEJDSGIVER EFTERSPØRGER"

Din ansøgning skal gøre arbejdsgiver tryg og overbevise om, at du kan klare jobbet. Derfor er det vigtigt, at du bringer konkrete erfaringer i spil i din ansøgning – også som nyuddannet.

Af Susan Paulsen

Jens Dinsen Rekrutterings- og karrierekonsulent i 'Dansk Socialrådgiverforenings a-kasse – en del af FTFa'. Tidligere HR-konsulent i Diabetesforeningen. Oprindeligt uddannet socialrådgiver og har som sådan arbejdet på beskæftigelsesområdet.

DET KAN VÆRE SVÆRT at sætte ord på sine kompetencer uanset, om du har ti års erfaring eller er helt nyuddannet. Men når du søger nyt job, skal du forholde dig til alt det, du er god til. Rekrutterings- og karriererådgiver Jens Dinsen understreger, at ansøgningen altid skal være modtagerorienteret med fokus på den gevinst, som arbejdsgiveren får ud af at ansætte netop dig. For at skille dig ud fra bunken af ansøgere er det vigtigt, at du kan skabe nogle billeder af, hvad du kan.

> **For at skille dig ud fra bunken af ansøgere er det vigtigt, at du kan skabe nogle billeder af, hvad du kan.**
>
> **Jens Dinsen**, rekrutterings- og karriererådgiver, 'Dansk Socialrådgiverforenings a-kasse – en del af FTFa'

– Kunsten er at ramme det, arbejdsgiveren efterspørger. Jeg har læst i omegnen af 6000 ansøgninger i mit liv, og de fleste skriver, at de er omstillingsparate, gode til at holde mange bolde i luften, at de er robuste, kan arbejde selvstændigt – og i teams. Det giver jo ikke mening at påstå det modsatte, men det giver kun mening at skrive det i din ansøgning, hvis du kan underbygge det med eksempler.

Jens Dinsen fortæller, at han for et stykke tid siden sparrede med en kvinde, som søgte en stilling som PA (Personlig Assistent) for en direktør. Hun havde skrevet, at hun var et udpræget ordensmenneske og underbyggede det med eksempler: Derhjemme lå alle hendes strømper i farveorden, hendes fysiske og virtuelle skrivebord var altid ryddet, og hendes mails var sorteret i mapper efter farve, så hun mistede aldrig overblikket.

– De øvrige ansøgere til stillingen vil sikkert også skrive, at de er ordensmennesker, men hun får tegnet et billede af sig selv, som arbejdsgiveren kan huske blandt de andre ansøgere.

Kompetencer fra studiejob

Som nyuddannet kan det opleves som en endnu større udfordring at sætte ord på sine kompetencer. Men her tæller erfaringer fra praktik, frivilligt arbejde og studiejobs selvfølgelig også med – også de, der ikke er indlysende studierelevante.

– Man bliver nødt til at skyde med det, man har, og vurdere, om dele af det er brugbart i det job, man søger. Hvis du har haft et studiejob i Netto, ved du godt, at du ikke skal sætte varer på hylder i jobcenteret. Men du har stået med sure kunder i Netto, så hvis du møder en sur borger i jobcenteret, har du nogle værktøjer, som du kan gøre brug af for at løse konflikten. Og der var ikke to arbejdsdage, der lignede hinanden i Netto – der var altid et eller andet, som 'brændte'. Så må arbejdsgiver vurdere, om det har en tilpas tyngde til, at det kan banke døren ind til jobsamtalen. ◆

Har du læst en bog, vi andre også er nødt til at læse? Så sæt den på vores bogreol på bogreolen@socialraadgiverne.dk – så indgår den i vores udvalg.

Roman

Ædru
af Jesper Stein
Politikens Forlag,
214 sider,
300 kr.

Løgn og selvbedrag

'Ædru' er en ærlig og rå roman om en mand, der er nødt til at holde op med at drikke. Lag på lag af hans personlighed, løgne og benægtelser skrælles af i behandlingen og i mødet med andre misbrugere. Hovedpersonen er en 54-årig forfatter med kone og fire børn, stor succes og megen hæder. Nu må han tage ansvar for sine svigt, og i den proces er han ved at gå i opløsning. "Jeg har ingen trang til at drikke, men jeg kan ikke slippe mig selv. Jeg kan ikke slippe løgnen, selvbedraget, for jeg ved ikke, hvad der kommer i stedet for. Og det gør mig bange. Hvem er jeg?" Romanen beskriver fortællerens opgør med den litteratur, han hele sit liv har elsket og spejlet sig i. De store mandlige drukfortællinger med al deres forfaldsæstetik. Vi følger hans vej ud af mørket hen imod et muligt nyt liv og hans jagt på nye litterære forbilleder.

> *Jeg har ingen trang til at drikke, men jeg kan ikke slippe mig selv. Jeg kan ikke slippe løgnen, selvbedraget, for jeg ved ikke, hvad der kommer i stedet for. Og det gør mig bange. Hvem er jeg?*

Roman

Ungeenheden
af Fine Gråbøl
Gyldendal,
170 sider,
200 kr.

Rutiner og katastrofer

En ung kvinde fortæller om sin hverdag på et bosted i København. Bogen portrætterer stedets skrøbelige fællesskab med mange stemningsskift. Over en lang sommer følger vi de små rutiner og store katastrofer, der tegner de unges hverdag med hinanden, personalet og det psykiatriske system. Alt imens de øver sig i at leve et almindeligt liv: At koge suppe, at sove om natten, at undgå at dø for egen hånd.

Roman

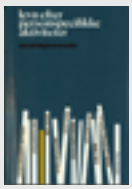

Den yngste
af Fatima Daas
Forlaget Grif,
208 sider,
200 kr.

Modsætninger

Forfatteren fortæller om at vokse op i en traditionel indvandrerfamilie, hvor følelser og ømhed er tabu, om oplevelser af racisme i det franske uddannelsessystem, om at springe ud som lesbisk, når man praktiserer en tro, der forbyder homoseksualitet. Fatima Daas er et pseudonym, men romanen er baseret på forfatterens eget liv. Hun er vokset op i en socialt belastet forstad til Paris og er feminist.

Noveller

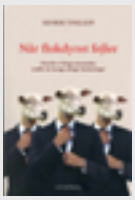

Levn efter personspecifikke aktiviteter – socialrådgivernoveller
redigeret af Trine Brinkmann og Martin Glaz Serup
Akademisk Forlag,
200 sider,
250 kr.

Faget som fiktion

Forlaget har bedt en række forfattere om at skrive en novelle om mødet mellem udsatte mennesker og socialrådgivere. Antologien præsenteres som en alternativ indgang til socialrådgiverfaget, som med fiktionens greb kommer helt ind i hovederne på mennesker, der har brug for offentlig hjælp. Hensigten med udgivelsen er at åbne for nye indsigter og diskussioner i faget blandt socialrådgivere og studerende.

Sociologi

Når flokdyret fejler – Hvorfor vi kloge mennesker træffer så mange ukloge beslutninger
af Henrik Tingleff
Gyldendal,
296 sider,
300 kr.

Sindets afkroge

Hvorfor er vi villige til at stå 45 minutter i kø for at betale 60 kroner for en fastelavnsbolle? Hvorfor har så mange fodboldspillere tatoveringer? Og hvorfor skal du dybest set være bange for 2/3 af dine medmennesker? Det forsøger forfatteren, som er psykolog af uddannelse, at finde svar på via en rundrejse i historiens mest skelsættende menneskeforsøg, hvor vi kommer helt ud i sindets afkroge.

Heuristikker kan være hjælpsomme i det sociale arbejde

Heuristikker er mentale regler, der kan bruges, når man skal træffe hurtige beslutninger. De kan både være hjælpsomme og problematiske i socialt arbejde, viser en undersøgelse, som Jacob Magnussen har været med til at lave.

Af Mette Mørk

Jacob Magnussen
Cand.scient.adm. (ph.d.), rådgiver, konsulent og underviser. Arbejder med udviklings- og analyseopgaver blandt andet kortlægning og brug af tavs viden og heuristikker. Desuden e-learning med pædagogiske prøvehandlinger, quiz og spil.

Læs artiklen om heuristikker i **Uden For Nummer nr. 44**, der er med dette nummer af Socialrådgiveren

I har undersøgt brugen af såkaldte heuristikker i børne- og ungesager. Hvorfor er det interessant at undersøge?
Heuristikker er mentale regler, som anvendes til at træffe hurtige og enkle beslutninger ud fra få input. Det er noget, vi gør hele tiden, for eksempel intuitivt at downloade en ny app eller samle et IKEA-møbel uden slavisk at følge brugsanvisningen. Så hjernen er rigtig god til hurtigt at finde sammenhænge og mønstre og dermed hurtige løsninger. Hjernen er dog også magelig, så den vil gerne gentage tidligere løsninger. Men hvad der er en god og smart løsning i en sag, er ikke nødvendigvis det samme i en anden sag. Så heuristikker kan være hjælpsomme i det sociale arbejde, men de skal bruges med omtanke.

I har undersøgt brugen af heuristikker i højrisiko-skilsmissesager. Hvorfor?
Fordi i sager, hvor der et højt konfliktniveau mellem forældrene, kan rådgiveren vælge at håndtere den via heuristikker i stedet for at arbejde ud fra idealerne om systematik og helhedssyn for at oplyse alle relevante aspekter af sagen. Måske indfører man stram taletid til møder med begge forældre som en måde, at reducere kompleksiteten på. Eller man laver stikord til sig selv som: "Styring" eller "Luk hurtigt konflikt ned."

Men det er vel en okay måde at håndtere konflikterne på?
Ja, nogle gange. Heuristikker som genveje og tommelfingerregler er hjælpsomme, selvom de ikke løser barnets mistrivsel. Men de gør det muligt at gennemføre sagsbehandlingen, for eksempel partshøringen eller § 50-undersøgelsen. Måske kan der også opstå en fælles forståelse, eller der indgås en alliance med en af forældrene, så der i kortere eller længere tid opnås en pause i konflikten. Alt sammen til 'barnets bedste'. Så socialrådgiverne kan godt lykkes med at bruge disse genveje, men risikoen for bias øges. Det hurtige valg, ud fra det du allerede kender, kan let føre til bekræftelsesbias, hvor du overser andre vigtige oplysninger.

Hvad kan socialrådgivere bruge jeres undersøgelse til?
Få et åbent blik på brugen. For både kommunen og den enkelte socialrådgiver kan brugen af heuristikker let fremstå som en useriøs og en usystematisk praksis – som 'at springe over, hvor gærdet er lavest'. Men i nogle tilfælde er det et rigtig godt værktøj. Åbenhed og fælles evaluering af brugen af heuristikker er dog vigtig, så det ikke ender i en uetisk praksis trods alle gode intentioner. ◆

ØRNEHØJ

Potentialet udfoldes i fælleskaber

3 attraktive bo-former til mennesker med kognitive udfordringer

Autismespektrum forstyrrelser, ADD, ADHD, kromosom syndromer, mindre psykiatriske problemstillinger, personligheds- og adfærdsforstyrrelser, senhjerneskade og andre komorbiditeter.

Fra 15 - 35 år. §66. §107.

Uddannelse Afklaring og Beskæftigelse
STU. LAB. §103/104.

Kvalificerede medarbejdere, i et hjemligt og professionelt miljø.

www.ørnehøj.dk • mob. 5531 2500

Sirius

Vi skaber hjem til mennesker, der ikke passer ind på de ordinære botilbud

Sirius specialiserer sig i at lave særligt tilpassede botilbud til borgere med udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelse. Det er ofte borgere, der på grund af problemskabende adfærd eller komplekse problemstillinger ikke kan rummes i de ordinære botilbud. **Læs mere på www.siriusbotilbud.dk**

Den Socialfaglige Organisation

www.siriusbotilbud.dk

O.DICKMEISS-22

NÅR **KUNSTIG INTELLIGENS** SKAL FORUDSIGE **MISTRIVSEL**

Det menneskelige socialfaglige skøn kan ikke undværes, så vi er ikke i nærheden af at erstatte socialrådgivere med algoritmer. Og det må heller aldrig ske. Det siger Line Berg, som er en af de forskere, der er i gang med at udvikle et data-analytisk værktøj til at forudsige risikoen for, at et barn er i alvorlig mistrivsel.

Af Henrik Stanek
Illustration: Otto Dickmeiss

Før vi får indblik i forskerens maskinrum – og hendes refleksioner over muligheder og faldgruber – ligger det Line Berg på sinde at præcisere, hvad det forskningsprojekt om kunstig intelligens, hun står i spidsen for, går ud på. Ellers bliver hensigterne let misforstået, har hun erfaret.

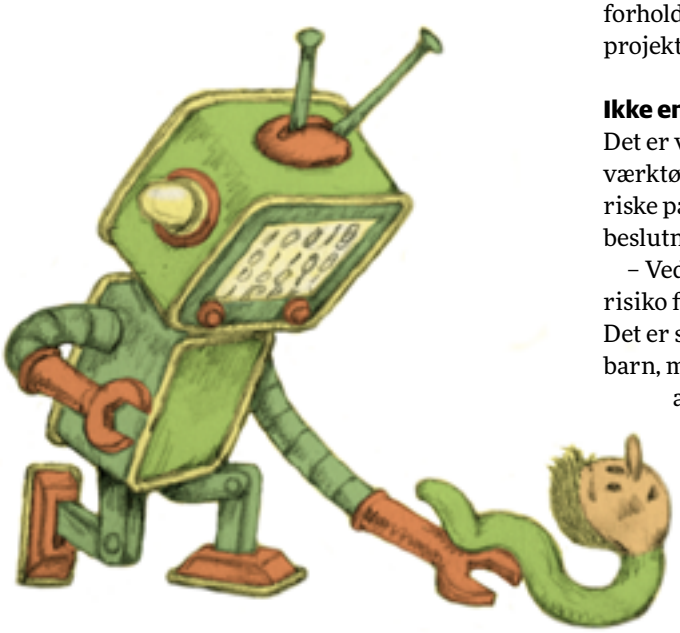
– Vores formål er at undersøge, om en algoritmebaseret beslutningsstøtte kan være en hjælp for socialrådgivere, som vurderer underretninger om børn. Det er på sigt en del af projektet at undersøge, hvad der sker med afgørelserne, hvis redskabet kommer i anvendelse. Det primære lige nu er at se på, hvad socialrådgivere, familier og andre interessenter tænker om brugen af beslutningsstøtten, siger Line Berg om projektet 'Underretninger i fokus'.

Hun understreger, at forskerteamet fra VIA University College og TrygFondens Børneforskningscenter ved Aarhus Universitet ikke har udviklet algoritmen for straks at få redskabet udbredt til alle kommuner.

– Måske finder vi ud af, at kunstig intelligens og algoritmer ikke er brugbare på dette felt. Som forskere kan vi generere viden, så man netop ikke ruller algoritmer ud uden at kende effekten, siger Line Berg, som er cand.jur. og lektor ved socialrådgiveruddannelsen i Aarhus.

Algoritmen er trænet på de cirka 173.000 underretninger, som myndighederne modtog fra april 2016 til december 2017. Den benytter ikke informationer fra den konkrete underretning, men støtter sig alene til historiske informationer om barnet, dets forældre og eventuelle søskende, som socialrådgiveren i forvejen har adgang til i de kommunale systemer. For eksempel tidligere børnesager i samme familie, antal flytninger mellem kommuner og civilstand. Beslutningsstøtten kan på den baggrund vurdere, hvor stor risikoen er for, at barnet kommer til at mistrives.

– Redskabet angiver resultatet på en skala fra et til ti, hvor ti angiver den største risiko. Denne sammenfatning kan socialrådgivere bruge, når de skal beslutte, hvad der skal ske i sagen, men de kan ikke benytte redskabet alene, da det ikke tager højde for specielle forhold i den enkelte familie, fortæller Line Berg.

OM 'UNDERRETNINGER I FOKUS'

- Forskningsprojektet 'Underretninger i fokus' er et samarbejde mellem VIA University College (VIA) og TrygFondens Børneforskningscenter ved Aarhus Universitet (AU) og er finansieret af TrygFonden.
- Forskningsprojektet bygger på pilotprojektet 'Beslutningsstøtte ved underretninger', hvor VIA og AU i samarbejde med Silkeborg og Hjørring Kommuner har udviklet og afprøvet den første version af beslutningsstøtten.
- Det overordnede formål med projektet er at undersøge, om beslutningsstøtten kan skærpe socialrådgivernes vurdering af mistrivsel i konkrete underretningssager.
- I pilotprojektet blev beslutningsstøtten afprøvet efter, at socialrådgivernes sagsbehandling var afsluttet, og har derfor ikke haft en reel indvirkning på socialrådgivernes arbejde og beslutninger.

Læs mere på childresearch.au.dk

Forskerne har testet en tidligere version af algoritmen i Hjørring og Silkeborg Kommuner, men først efter at behandlingen af sagen var afsluttet. Hensigten var at teste, hvordan socialrådgiverne så på relevansen af sådan et redskab.

– Socialrådgiverne var på mange måder positive for at få støtte til deres beslutningsproces, men de havde brug for mere information fra beslutningsstøtten for reelt at kunne bruge den. Derfor har vi efterfølgende udviklet et data-ark, hvor de kan se, hvilke forhold der trækker op og ned i vurderingen, siger projektlederen.

Ikke en handlingsanvisning

Det er vigtigt at forstå, at algoritmen er et statistisk værktøj, som kun kan vurdere risikoen ud fra historiske parametre, understreger Line Berg. Derfor kan beslutningsstøtten aldrig stå alene.

– Ved en score på ti er der for eksempel 30 procent risiko for, at barnet bliver anbragt inden for et år. Det er således ikke sikkert, at det sker for netop dette barn, men scoren antyder, at barnet er i risiko for alvorlig mistrivsel, så det vil være en god idé at belyse sagen yderligere, forklarer hun.

Uden oplæring i, hvad algoritmen kan og ikke kan bruges til, vil der både være risiko for, at den anvendes forkert af socialrådgiveren, og for at borgeren ikke forstår, hvad der ligger til grund for socialrådgi-

Bag om historien
Kan kunstig intelligens og algoritmer bruges til at støtte socialrådgivere i deres vurdering af, hvilken indsats udsatte borgere har brug for? Eller bliver den kunstige intelligens en sovepude, der ikke skærper, men svækker det faglige skøn? Og hvilke konsekvenser har brugen af kunstig intelligens for gennemsigtighed i beslutningerne, borgernes rettigheder og retssikkerhed? Vi har talt med forskere, socialrådgivere, eksperter og politikere om, hvordan vi udnytter mulighederne og undgår faldgruberne.

verens afgørelse. Der er også risiko for, at der går noget tabt i relationen mellem familie og sagsbehandler.

– Man skal være opmærksom på disse risici. Derfor skal man uddanne socialrådgiverne bedst muligt til at bruge algoritmen og undersøge, om de oplever, at værktøjet er brugbart og gennemsigtigt, siger Line Berg.

Der er også risiko for, at socialrådgivere læner sig ukritisk op ad beslutningsstøttens vurdering, så de i mindre grad forholder sig fagligt og nuanceret til det enkelte barn.

– Vi vil gerne undersøge, om der er en reel risiko for, at de bruger beslutningsstøtten som sovepude. Men det er ikke en handlingsanvisning, de får. Det ville det være, hvis algoritmen sagde: 'Du skal tage skridt til en anbringelse'. Her får socialrådgiveren en vurdering, hun kan inddrage i sit samlede skøn.

Ifølge udenlandske erfaringer med et lignende redskab fører beslutningsstøtten ikke umiddelbart til besparelser. Det gav socialrådgiverne i pilotforsøget også udtryk for.

– Risikovurderingen fører ofte til ekstra refleksion og/eller sparring med en kollega. Forhåbningen er, at den statistiske score kan kvalificere socialrådgiverens skøn, fordi hun sammen med sine kolleger holder den op mod sin egen vurdering.

Måske mere ensartede afgørelser

I pilotforsøget ville socialrådgiverne i Silkeborg og Hjørring have ændret deres vurdering i 21 procent af sagerne, efter at de havde set risikoscoren. Om det er godt eller skidt – og om det ville have ført til andre beslutninger – kalder Line Berg for 'et virkelig godt spørgsmål'.

– Det er netop det, projektet er sat i gang for at undersøge, men der er lang vej endnu, før vi er parate til det. Den slags er svært at vurdere i komplekse sociale sager. Vi kan se i pilotforsøget, at socialrådgiverne ikke ændrede deres risikovurdering fra et til ti, men måske fra fem til seks, så spørgsmålet er, om redskabet overhovedet vil føre til ændrede afgørelser, hvis det engang afprøves i praksis.

På samme måde er det også for tidligt at vurdere, om algoritmen kan føre til mere ensartede afgørelser.

– Det kan vi først sige noget om, når vi undersøger anvendelsen af redskabet i konkrete sager, men vi ved, at socialrådgivere vurderer de samme sager forskelligt i dag. Samtidig ved vi, at beslutningsstøtten vil give sager, som er ens, den samme risikovurdering på tværs af socialrådgivere og kommuner. Det kan måske føre til mere ensartede afgørelser i sager, som minder om hinanden.

Forhåbningen er, at den statistiske score kan kvalificere socialrådgiverens skøn, fordi hun sammen med sine kolleger holder den op mod sin egen vurdering.

Line Berg, leder af forskningsprojektet "Underretninger i fokus"

Det er ikke målet, at algoritmen skal hjælpe socialrådgivere med at prioritere, hvilken sag de skal behandle først, men forskerne er ikke blinde for, at det muligvis vil medføre en prioritering, når nogle sager får en risikoscore på to og andre på ti.

Overrasket over kritik

Det har overrasket forskerne, hvor meget kritik projektet har fået. Line Berg deler den i to.

– En del af kritikken har været brugbar, for eksempel at algoritmen lagde for stor vægt på barnets alder. Det har vi efterfølgende forsøgt at rette op på. Det er den måde, forskning fungerer på. Vi bliver bedømt af fagfæller og retter til.

Kritikken handler om, at algoritmen gav en højere risikovurdering, jo ældre barnet var, hvilket skyldtes, at der sker en stigning i anbringelser fra 12-års-alderen.

Forskerne prøver også at undgå, at algoritmen forstærker socialrådgiverens forforståelse.

– Når man udvikler en algoritme på historiske data, er der risiko for, at eventuelle forforståelser reproduceres i algoritmen, men vi har gjort, hvad vi kunne, for at reducere skævheder på baggrund af køn, alder og etnicitet, så to børn med ens historie får samme score, uanset om de har et dansk eller udenlandsk navn, er dreng eller pige eller to eller 15 år, siger Line Berg og giver faren for misvisende undersøgelsesresultater et tvist.

– Der er skævheder i mange socialrådgiveres arbejde, men det kommer sjældent frem i dagens lys. Med algoritmen bliver nogle af disse skævheder tydelige, så vi kan blive bevidste om dem og handle på dem. Vi

er et tidligt sted i udviklingen, og der er potentialer til at gøre algoritmen bedre. Derfor er det vigtigt, at vi tester redskabet grundigt, inden kommuner eventuelt vil kunne begynde at anvende det, siger Line Berg.

Pas på robotterne

Den anden del af kritikken går på det ildevarslende 'robotterne kommer'.

– Vi er blevet beskyldt for, at vi vil gennemtvinge, at algoritmen anvendes til at afgøre underretningssager, selv om vores mål er det stik modsatte, nemlig at undersøge, hvorvidt den overhovedet kan bruges til at bistå socialrådgivere i at risikovurdere et barn, der er kommet en underretning om. Men vi møder forholdsvis stor resistens mod dette faktum. Det gør det svært at håndtere kritikken, konstaterer Line Berg.

Netop fordi beslutningsstøtten ikke kan stå alene, behøver socialrådgivere ikke frygte, at den kommer til at koste deres job, vurderer projektlederen.

– Det menneskelige socialfaglige skøn kan ikke undværes, så vi er ikke i nærheden af at erstatte socialrådgivere med algoritmer. Og det må heller aldrig ske, siger hun.

Andre har kritiseret algoritmen for, at nogle børn i mistrivsel glider under radaren. For eksempel børn, som udsættes for grooming.

– Der er altid risiko for, at et barn glider under radaren, også hos socialrådgivere. Et barn i en familie, som har boet det samme sted i lang tid, og hvor hverken barnet, søskende eller forældrene er kendt i det sociale system, vil ikke bone ud på algoritmens risikovurdering. Den er alene baseret på historiske data og kender hverken den enkelte familie eller den konkrete underretning, så socialrådgiveren må nødvendigvis se på, hvem der er bekymret for barnet og hvorfor, før hun kan træffe en afgørelse.

> **Man skal uddanne socialrådgiverne bedst muligt til at bruge algoritmen og undersøge, om de oplever, at værktøjet er brugbart og gennemsigtigt."**
>
> **Line Berg**, leder af forskningsprojektet "Underretninger i fokus"

Øget krav om forklaringer

Et springbræt til at lave projektet har været den stigning, der er sket i antallet af underretninger siden 2015. Den slags får kommuner til at se efter løsninger.

– Vi prøver at kvalificere socialrådgivernes beslutningsprocesser med viden, og så er det op til den enkelte kommune at beslutte, hvilken vej den vil gå. Nogle kommuner kan se potentialet i algoritmer, men de foreløbige internationale erfaringer og socialrådgivernes oplevelser i pilottesten viser, at det tager længere tid for socialrådgiverne at anvende, så umiddelbart fører det ikke til en besparelse. Men det ser måske anderledes ud efter noget tid, hvis redskabet fører til bedre afgørelser, så man ved en tidlig og afgrænset indsats undgår en mere indgribende foranstaltning senere, siger Line Berg.

Et andet spørgsmål er, hvad brugen af kunstig intelligens betyder for borgerens rettigheder og retssikkerhed. Altså om forældrene kan forstå beslutningsgrundlaget og har tillid til afgørelsen.

– Det er klart en udfordring at skulle forklare familien betydningen af, at man har anvendt input fra en algoritme. Vi skal huske, hvilket felt vi taler om, og det er heller ikke sikkert, at familien fuldt ud forstår baggrunden for socialrådgiverens afgørelse i dag. Men det er klart, at når risikoen for uigennemsigtighed er til stede, skal socialrådgiveren kun-

ne formidle og begrunde, hvad der ligger til grund for en afgørelse. Der er en risiko for, at hun ikke gør det, men det er også muligt, at beslutningsstøtten gør hende endnu bedre til det. Det har vi ikke undersøgt endnu.

Der er en frygt forbundet med at prøve en algoritme på det sociale felt, fordi der ikke findes ret meget forskning på området, erkender Line Berg.

– Hver gang vi træder et skridt, skal vi forholde os til etikken i, hvordan vi anvender algoritmen i forbindelse med sårbare familier. Jo mere sårbar målgruppen er over for virkningen, jo mere opmærksomme skal vi være på, om algoritmen skader mere, end den gavner. Et andet dilemma kan være, om værktøjet bliver anvendt, så det fører til andre resultater, end det er tænkt til. For eksempel hvis ledelsen bruger det til at kontrollere, om socialrådgiverne er uenige med scoren i beslutningsstøtten. Begge dele er vi optagede af, og derfor er det vigtigt med viden.

Risiko for overbelysning

Aktuelt er forskerne løbet ind i en alvorlig hindring: Jurister stiller spørgsmål ved, om algoritmen kan betyde, at underretningssagerne bliver overbelyst. Altså at beslutningsstøtten anvender flere oplysninger om et barn end nødvendigt.

– En sagsbehandler må kun indhente de oplysninger, som er tilstrækkelige til at træffe en afgørelse i en sag. Algoritmen derimod har brug for at få bestemte oplysninger i alle sager for at kunne beregne risikoen. Selv om kommunen er i besiddelse af alle oplysningerne, er der opstået tvivl om, hvorvidt vi må bruge dem i alle sager. Så her støder vi ind i en udfordring. Vi har ganske vist Kammeradvokatens ord for, at det, vi gør, er i orden, men når vi kommer det mindste i tvivl om det juridiske grundlag, kan vi ikke teste på rigtige sager. Det kan føre til, at vi ikke kommer til at lave egentlige afprøvninger i det her projekt, forklarer projektlederen.

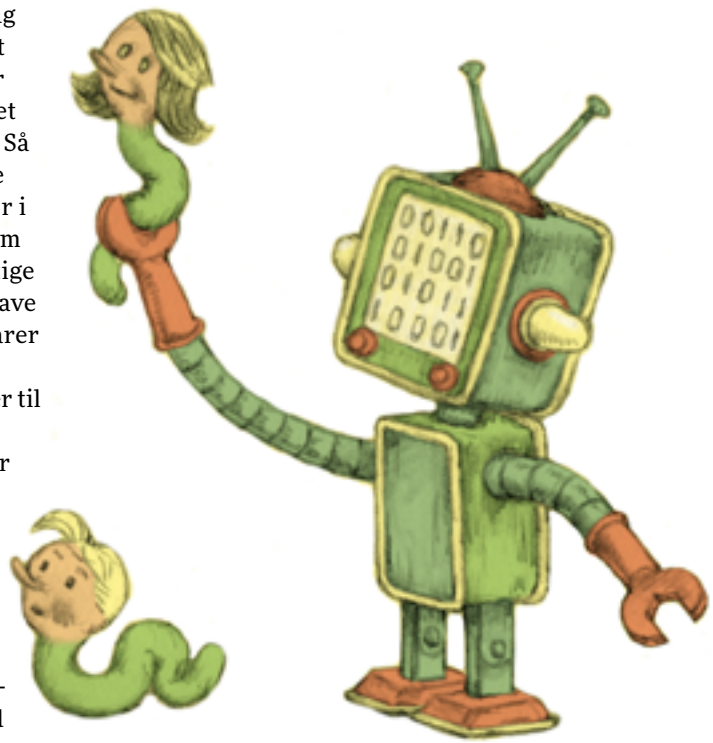
Forskeren lukker ikke projektet, som fortsætter til udgangen af 2023.

– Vi samler op på de erfaringer, vi allerede har gjort os, og vi prøver at skabe klarhed over det juridiske aspekt. Men vi når ikke at blive klar til at teste på rigtige sager, inden Barnets Lov formentlig vedtages i løbet af efteråret. Den kender vi endnu ikke det endelige indhold af, så det er svært at vide, om algoritmen vil kunne bruges derefter. Men vi fortsætter med at udvikle på modellen og diskutere perspektiverne med fagfæller og andre interessenter i feltet, og måske kan vi komme til at prøve den af på et senere tidspunkt, siger Line Berg.

Hvis det viser sig, at algoritmen bliver et succesfuldt redskab, bliver det gratis for kommuner, forskningsinstitutioner og andre interesserede at anvende det. De vil dog selv skulle implementere det i kommunens it-system, og det kan være en dyr manøvre.

OM KUNSTIG INTELLIGENS

Kunstig intelligens (KI) – på engelsk Artificiel Intelligence (AI) – er et systems evne til at tilegne, analysere og anvende viden. Når man udvikler en algoritme i en maskine, der kan analysere data, som den kan lære fra, kaldes det machine learning – på dansk maskinlæring.

”Algoritmen kan spille ind som

– Vi vidste, at vi kunne blive påvirket af den kunstige intelligens, så vi var opmærksomme på ikke at lade os styre. Men udsvingene gav god mening, fordi de fik os til i højere grad at drøfte, hvad der gjorde os bekymrede i en sag, fortæller socialrådgiver Simone Berg, som har deltaget i forskningsprojektet "Fokus på underretninger".

Af Henrik Stanek
Illustration: Otto Dickmeiss

PÅ EN SKALA fra et til ti vurderer Simone Berg bekymringsgraden for et barn til to. Når hun derefter skanner underretningen ind i en algoritmebaseret beslutningsstøtte, *boner* den ud med et fem-tal.

Selv om den kunstige intelligens tydeligvis er mere bekymret, får det ikke Simone Berg til at tvivle på sin dømmekraft. Eller rettere sagt fik ikke, for familierådgiveren blev udfordret på sine vurderinger, da to team i Silkeborg Kommune testede den første udgave af den beslutningsstøtte, et forskerteam i Aarhus er ved at udvikle.

– Vi vidste, at vi over tid kunne blive påvirket af den kunstige intelligens, så vi var opmærksomme på ikke at lade os styre. Men udsvingene gav god mening, fordi de fik os til i højere grad at drøfte, hvad der gjorde os bekymrede i en sag, fortæller Simone Berg, som er tillidsrepræsentant for sine kolleger.

En lavere score end hendes egen fik Simone Berg til at tænke over, om hun var for overbekymret, mens en højere score både kunne bunde i, at der var noget, hun havde overset, eller at der var ting, beslutningsstøtten ikke vidste.

– Algoritmen *boner* ud, hvis der står psykiatrisk behandling eller misbrug i underretningen, men jeg ved måske, at moren er medicineret for sin skizofreni og er velfungerende. Eller måske har jeg lige talt med misbrugskonsulenten, som siger, at moren er i behandling for sit misbrug og er i bedring. Vi var opmærksomme på, at vi ved noget fra vores kendskab til familien, som beslutningsstøtten ikke kender til, siger familierådgiveren.

Min faglighed bygger på ti års erfaring, men det vil måske være fristende for nyuddannede, som kommer til at arbejde med en robot fra dag et, at læne sig for meget op ad den.

Simone Berg, socialrådgiver og tillidsrepræsentant

Plads til forbedringer

Der er plads til forbedringer i beslutningsstøtten, mener Simone Berg.

– Robotten *boner* ud på bekymringsord som misbrug, vold og overgreb, men hvis der står 'et stort forbrug' i stedet for misbrug, fanger den det ikke. Man skal hele tiden have for øje, at det er en robot. Det er en lille baby, som skal udvikles.

Også navnet bør forbedres.

– Beslutningsstøtte er et dårligt ord, for algoritmen skal ikke beslutte noget. Jeg drøfter som regel underretninger med en kollega, og algoritmen kan så spille ind som en tredje makker. Når man arbejder med den samme type sager, kan man blive blind for noget, og beslutningsstøtten understøtter, at vi får drøftet, om vi gør det, vi gerne vil. På den måde kvalificerer den vores vurdering, siger Simone Berg.

Hun frygter ikke, at beslutningsstøtten reducerer borgernes retssikkerhed. Tværtimod. I hvert fald så længe socialrådgivere kun læner sig op ad den.

– Algoritmen har ikke andel i sagen, hvor vi altid har en forforståelse, både af sociale problemer og af de borgere, vi arbejder med. Her dukker algoritmen op og giver anledning til, at vi tænker os om en gang mere, og det forstærker retssikkerheden.

Algoritmen er ikke ansvarlig

Simone Berg er ikke bange for, at algoritmen kan blive så god, at den kan erstatte hende.

– Algoritmen kan ikke lave en individuel vurdering, som er det centrale i vores arbejde. Den kan heller ikke tage højde

en tredje makker”

for den tavse viden i sager om sociale problemer.

Alligevel ser Simone Berg en risiko ved den automatiserede makker, for det kan være stressende at arbejde i en familieafdeling, og sagsbehandlerne kommer meget igennem følelsesmæssigt.

– Min faglighed bygger på ti års erfaring, men det vil måske være fristende for nyuddannede, som kommer til at arbejde med en robot fra dag et, at læne sig for meget op ad den. Ligesom når jeg følger en GPS uden at tænke over, om jeg skal til højre eller venstre. Så risikerer der at ske fejl, og hvem har så ansvaret? Ansvaret for børns trivsel og sikkerhed hører ikke hjemme i en algoritme, siger Simone Berg.

Statistik i socialt arbejde

Da beslutningsstøtten i underretninger blev testet i de to kommuner, var Clara Siboni Lund med på sidelinjen, hvor hun interviewede i alt 13 socialrådgivere. Hun har lavet ph.d. om implementering af Machine Learning i den offentlige forvaltning og er i dag adjunkt ved Institut for Statskundskab på Aarhus Universitet. Og hun konkluderer, at det fortrinsvis har været positivt for socialrådgivere i Silkeborg og Hjørring Kommune at arbejde med beslutningsstøtten.

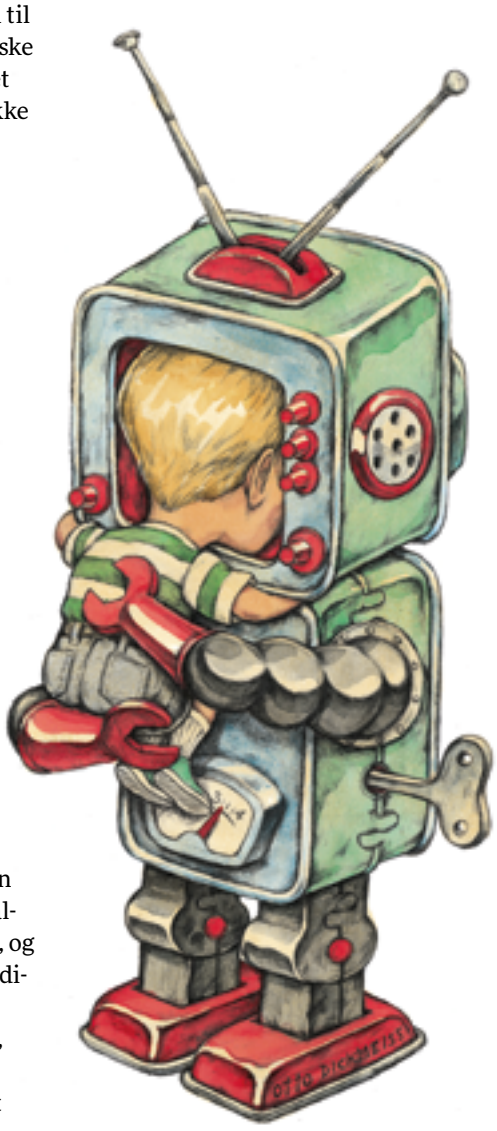
Clara Siboni Lund har ikke haft mulighed for at stille op til interview med fagbladet Socialrådgiveren, men i forskningstidsskriftet Uden for Nummer skriver hun:

”Beslutningsstøtten er i tråd med den systematiske måde, socialrådgiverne allerede arbejder med risikofaktorer på, og de finder, at den har potentiale til at indikere alvoren i et barns risikoniveau.”

Når en underretning er skannet ind, beregner beslutningsstøtten en risikoscore mellem et og ti, hvor ti er mest alvorlig. Socialrådgiverne beskriver, at beslutningsstøtten giver dem et praj, et fingerpraj eller et signal, eller at den virker som guide eller indikator. Men det får dem ikke til at frygte, at andre faggrupper kan overtage vurderingen af underretningerne.

Kun små justeringer

Langt de fleste af de 13 socialrådgivere tænker, at beslutningsstøtten misser noget, hvis risikoscoren er langt fra deres egen. Alligevel er de opmærksomme på, at beslutningsstøtten kan medføre en afkobling af deres socialfaglige viden.

De forestiller sig, at beslutningsstøtten kan blive en sovepude, som gør, at de i mindre grad vil forholde sig fagligt og nuanceret til hvert enkelt barn.

Clara Siboni Lund, adjunkt, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

”De forestiller sig, at beslutningsstøtten kan blive en sovepude, som gør, at de i mindre grad vil forholde sig fagligt og nuanceret til hvert enkelt barn”, sammenfatter Clara Siboni Lund.

Pilottesten giver ikke umiddelbart genklang til bekymringen. Ganske vist ændrede socialrådgiverne deres vurdering i hver femte sag efter at have set beslutningsstøttens risikovurdering, men hovedparten var relativt små justeringer. For eksempel gav en socialrådgiver en 14-årig pige scoren fem, mens beslutningsstøtten sagde otte. Forskellen fik socialrådgiveren til at genoverveje sagen, hvorefter hun gik op på seks. Hendes bekymring var altså stadig lavest, hvilket hun forklarede med, at hun havde medtænkt, at pigen var på efterskole.

Læs hele artiklen ”Algoritmer i socialfaglige vurderinger – en undersøgelse af socialarbejderes opfattelse af at anvende algoritmer til vurdering af underretninger” i Uden for Nummer 39/2019 på socialraadgiverne.dk/publikationer

Forsker: TEKNOLOGIEN ER IKKE MODEN TIL AT TEGNE PROFILER AF BORGERNE

Den kunstige intelligens, som udvikles til det offentlige i disse år, bør begynde et helt andet sted end med profilering af den enkelte borger, mener datalogiforsker Naja Holten Møller. Hun anbefaler, at man satser på algoritmer til rutineopgaver og tager de fagprofessionelle med på råd.

Af Henrik Stanek

SAGSBEHANDLERE SKAL BÅDE vide, hvornår de kan bruge en kunstig intelligens, og hvor meget de kan stole på den. Derfor skal algoritmen udvikles sammen med praksis, lyder det fra adjunkt Naja Holten Møller fra Datalogisk Institut på Københavns Universitet.

– Hvis sagsbehandlere ikke altid kan genkende den profil, som den kunstige intelligens tegner af en borger, er det svært at forstå, hvordan den tilvejebringer resultatet, og derfor ser de bort fra støtten. Vi skal sikre, at praksis og kunstig intelligens går hånd i hånd, hvor relationsarbejdet med borgerne er det primære, og hvor sagsbehandlerne altid vejer deres erfaring fra praksis op mod den kunstige intelligens. Derfor skal de have opbakning fra ledelsen til altid at lægge deres eget skøn til grund for den endelige beslutning.

Naja Holten Møller har forsket i, hvordan jobcentre bruger den kunstige intelligens ASTA til at vurdere lediges fremtidsudsigter på arbejdsmarkedet. Her har hun blandt andet mødt socialrådgivere i en workshop og interviewet sagsbehandlere.

– Sagsbehandlerne oplever, at kunstig intelligens kan være anvendeligt, men de siger samtidig, at de sagtens kan afgøre, om en borger er i risiko for at blive langtidsledig, når de møder borgeren. Derfor skal man ikke bare rulle teknologi ud. De fagprofessionelle skal have indflydelse, når der skal designes kunstig intelligens, som skal lette deres arbejde, siger Naja Holten Møller, som forsker sammen med ph.d.-studerende Asbjørn Ammitzbøll Flügge.

Hvis man tænker oppe fra og ned, bliver kunstig intelligens et politisk projekt, advarer hun.

– I et politisk projekt vil man tegne profiler af den arbejdsløses risiko for at blive langtidsledig, men der er stor forskel på en ung nyuddannet og en borger, som har været uden job i et stykke tid. Derfor skal sagsbehandlerne være med i udviklingen af værktøjet, så det bliver udviklet i det rette tempo og med en klar forståelse af dets begrænsninger. Det kan virke omstændeligt, men det er vi nødt til, fordi en algoritme bygger på en afgrænset datamodel.

Begynd med rutineopgaver

Det offentlige har ofte som mål at optimere forløbene for den enkelte borger. Så fremfor at tegne profiler af borgerne er det mere interessant at bruge kunstig intelligens til at lette rutineprægede arbejdsgange, mener Naja Holten Møller.

– Sagsbehandlere skal indhente den samme dokumentation hver gang, for eksempel lægeerklæringer. Kan vi bruge kunstig intelligens til at gøre det lettere? Meget af vores forskning handler om at give værktøjet retning, og sagsbehandlere har brug for hjælp til at løse rutineopgaver mere smidigt.

Hvis sagsbehandlere ikke altid kan genkende den profil, som den kunstige intelligens tegner af en borger, er det svært at forstå, hvordan den tilvejebringer resultatet, og derfor ser de bort fra støtten.

Naja Holten Møller, adjunkt, Datalogisk Institut på Københavns Universitet

Foto: Sørn Jul Lamberth

Det er imidlertid lettere sagt end gjort, for det offentlige er ikke som en kommode, hvor man kan trække en skuffe ud, installere kunstig intelligens og lukke den igen. Systemet er som tandhjul, der griber ind i hinanden, forklarer Naja Holten Møller.

– Der er mange snitflader på socialområdet. For eksempel kan en lægeerklæring både indhentes hos den praktiserende læge og fra et hospital, og de har forskellige størrelser og specialer. Alt det skal den kunstige intelligens tage højde for.

Lovgivningen gør ikke kompleksiteten mindre. Den ændres ret ofte på socialområdet, og det skal en kunstig intelligens tilpasses efter.

– Når man vil bruge kunstig intelligens til at finde ud af, om børn mistrives, bliver det endnu mere komplekst, fordi mange parter og forhold gør sig gældende. Derfor er det ikke der, vi vil begynde. Det er teknologien ikke moden til, og derfor ser vi på, om vi kan bruge kunstig intelligens til at gøre rutineprægede opgaver smidigere, siger Naja Holten Møller.

Mennesket skal stadig først

Alene det at konstruere en algoritme til at indhente lægeerklæringer er en udfordring, for man skal ikke tage fejl af, at sagsbehandling handler om at arbejde med relationer, påpeger adjunkten fra Datalogisk Institut.

– Hvis relationen mellem borger og sagsbehandler ikke er etableret, kan borgeren opfatte det negativt, at sagsbehandleren vil indhente en lægeerklæring. Det kan godt være, at arbejdsgangen siger, at sagsbehandleren indhenter dokumentation før første møde med borgeren, så de har noget at tale ud fra, men rækkefølgen skal være til at ændre.

Det viser adjunktens erfaringer fra jobcentre.

– Den ledige har måske personlige udfordringer, diagnoser eller har været indlagt af psykiatriske årsager. Kompleksiteten af menneskelige udfordringer gør det nødvendigt først at etablere en relation, hvor man har fokus på, hvad der er vigtigt i forhold til det forløb, der skal etableres for borgeren. Derfor skal vi reflektere over, hvilke typer problemer vi kan bruge kunstig intelligens til at hjælpe os med, siger Naja Holten Møller.

Kommune dropper algoritme til screening af ledige

Lyngby-Taarbæk Kommune har netop droppet det digitale redskab ASTA til at screene ledige. Det sker på baggrund af en undersøgelse, hvor kommunens egne sagsbehandlere var kritiske over for redskabet.

Af Henrik Stanek

ALGORITMEN SKULLE GØRE sagsbehandlernes arbejde nemmere og bedre ved at beregne risikoen for langtidsledighed blandt ledige, men det forvirrede mere, end det gavnede.

– Det var naturligt at afprøve algoritmen i forhold til at understøtte medarbejdernes vurdering af, hvilken indsats der hurtigst muligt kan få borgeren tilbage på arbejdsmarkedet, siger centerchef Dorte Spangsbo til lokalavisen Det Grønne Område.

Sagsbehandlerne oplevede dog, at ASTAs inddeling af borgere, der kommer hurtigt i arbejde, ikke stemmer overens med deres egne erfaringer. Der var også sager, hvor sagsbehandlerne ikke kunne forklare, hvorfor borgerne blev risikovurderet, som de gjorde. Og at der er mangel på gennemsigtighed i nogle af de i alt 50 variable, ASTA vurderer ud fra.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) stiller heller ikke længere en statistisk vurdering af risiko for langtidsledighed til rådighed. Det skriver beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard (S) i en redegørelse til beskæftigelsesudvalget på baggrund af en undersøgelse af profilafklaringsværktøjet for nyledige dagpengemodtagere.

"Undersøgelsen indikerer, at det er de færreste steder, værktøjet bliver brugt systematisk og bidrager med den tiltænkte hjælp for ledige og sagsbehandlere", skriver beskæftigelsesministeren.

Til gengæld bibeholdes den anden del af værktøjet, nemlig forberedelsesskemaet, som består af ti spørgsmål, den ledige kan udfylde inden første samtale i jobcentret som forberedelse på et jobrettet kontaktforløb.

Undersøgelsen af algoritmen i ASTA er lavet af ph.d-studerende Asbjørn Ammitzbøll Flügge sammen med adjunkt Naja Holten Møller m. fl.

SÅDAN UNDGÅR VI DE VÆRSTE FALDGRUBER

Hvad skal myndighederne være særligt opmærksomme på, når der anvendes kunstig intelligens til løsning af velfærdsopgaver? Det har vi spurgt fire eksperter og en politiker om.

Af Henrik Stanek og Susan Paulsen

BRUG AF KUNSTIG INTELLIGENS KRÆVER DEMOKRATISK DEBAT

Johan Busse
Formand for Dataetisk Råd og borgerrådgiver, Københavns Kommune

– Kunstig intelligens ændrer den måde, vi driver myndighed på, og det kræver derfor en demokratisk debat om, i hvilket omfang vi skal benytte algoritmer. Kunstig intelligens bygger på borgernes data, og de skal være med på, at man bruger deres oplysninger. Vi kan dog ikke lade det være helt op til borgerne at bestemme, for så ville ingen fortælle Skat, hvor meget de tjener. I sager med sårbare børn og unge siger forældrene heller ikke altid ja til, at sagsbehandleren må bruge deres data, og derfor har myndighederne adgang til nogle data. Vi skal også være åbne om, hvilke oplysninger vi bruger til kunstig intelligens.

– Myndighederne bør samtidig være tilbageholdende med at bruge hjælpeværktøjer til vurderingsmæssige opgaver, for man risikerer, at beslutningsstøtten overbeviser socialrådgiveren, selv om hun med sin faglighed ser noget andet. Især hvis den kunstige intelligens betyder, at socialrådgiverne får flere sager, fordi den hjælper dem til at vurdere hurtigere. Eller hvis de ikke tør gå imod algoritmens forslag, fordi de så skal forsvare deres beslutning op imod en computers matematiske logik.

ALGORITMER MÅ IKKE BLIVE EN SORT BOKS

Ditte Brøndum
Næstformand,
Dansk Socialrådgiverforening.

– Selv om jeg er skeptisk over for dele af den aktuelle udvikling, mener jeg ikke, at vi skal afskrive algoritmer. Men vi skal i højere grad inddrage medarbejdere og borgere i, hvordan algoritmerne bliver brugbare, forståelige, meningsfulde og tillidsskabende. Det bør være et klart krav, at algoritmer bliver udviklet i dialog med fagpersoner og borgere, så de understøtter fagligheden og ikke ender med at underminere den.

– Som fagpersoner skal vi have kompetencer til at gennemskue algoritmer, forholde os kritisk og fremme de gode løsningsforslag. Det er også afgørende for borgerens retssikkerhed, at de kender de oplysninger, som deres sag bliver afgjort på baggrund af. Algoritmer må ikke blive en sort boks for hverken socialrådgiver eller borger.

I regeringens nye digitaliseringsstrategi lægges der op til at styrke brugen af data og kunstig intelligens i det offentlige. Pt. har 16 procent af kommunerne taget forskellige former for kunstig intelligens i brug.

Læs 'Danmarks digitaliseringsstrategi. Sammen om den digitale udvikling' på regeringen.dk

RISIKO FOR AT REPRODUCERE SKÆVHEDER

Helle Antczak, *docent, socialrådgiveruddannelsen, Københavns Professionshøjskole*

– Når vi forsøger at styre fremtiden ved at se i bakspejlet, som man gør i kunstig intelligens, slår man på en måde den ægte fremtid ihjel. Det er den skandaleombruste Gladsaxe-model, som blev stoppet, et eksempel på. I Gladsaxe fik man den idé, at man kunne screene alle børnefamilier med en profileringsalgoritme, så man tidligt kunne opdage børn, som havde brug for hjælp. Man identificerede 44 mulige problematiske punkter ud fra blandt andet ledighedshistorik, etnicitet, sprog, tidligere underretninger og forældrenes eventuelle psykiatrihistorie.

– Der kunne være gode faglige begrundelser for at arbejde på den måde, men der var også mange problematiske ting. Algoritmen skulle trænes på tidligere sager, hvor man ikke havde opdaget børn med problemer i tide, men datasættet var for småt, og man kunne komme til at gentage bias. Der var for eksempel mange flere børnesager blandt ledige familier, men det kunne være, at forældre med flere ressourcer havde søgt privat behandling, og data fra de familier indgik så ikke i algoritmen. Så reproducerer man en skævhed, og når man senere fodrer algoritmen med de nye data, vil det gentages, fordi man ikke fik fat i de bedre stillede familier. Den risiko skal myndighederne være opmærksomme på.

MAN SKAL VÆRE SKARP PÅ, AT BORGERNES RETTIGHEDER OVERHOLDES

Rikke Frank Jørgensen*, seniorforsker, Institut for Menneskerettigheder*

– Myndighederne skal tage højde for, at kunstig intelligens kan presse borgernes retssikkerhed, som blandt andet er baseret på, at det er transparent, hvorfor en sag er blevet vurderet på en given måde. Samtidig betyder databeskyttelseslovens princip om dataminimering, at sagsbehandlere kun må indsamle de data, som er nødvendige for at afgøre en sag, mens en kunstig intelligens bliver bedre, jo flere data den bygger på. Modellen skal også naturligt vægte nogle data, og samtidig siger forbuddet mod diskrimination, at køn, etnicitet og handicap ikke må vægte negativt. Så selv om en model kan tegne et mønster i forhold til for eksempel etnicitet, må den ikke lægge vægt på det.

– Jeg mener godt, at man kan anvende kunstig intelligens til at støtte sagsbehandleren med velfærdsopgaver, men man skal gå varsomt frem, og både i projektdesign og implementering skal man være skarp på, hvordan man vil sikre, at borgernes rettigheder overholdes. Der er bias alle steder, også hos mennesker, men når man sætter strøm til, kan de spredes til hundredvis af afgørelser.

KRÆV DOKUMENTATION FOR, AT SYSTEMET VIRKER

Therese Moreau, *journalist, Version2/DataTech*

– Myndighederne skal vide, at ingen forskning underbygger, at kunstig intelligens kan forudsige borgeres livsudfald eller udsathed. Tværtimod peger adskillige store studier på, at det ikke rigtigt kan lade sig gøre, i hvert fald ikke med den nuværende teknologi og viden. Man kan godt se, hvordan det rent statistisk sandsynligvis vil gå en gruppe af borgere, men man kan ikke køre det ned på individniveau.

– Hvis man tager kvinder og uddannelse og går 100 år tilbage, var jeg næppe kommet i gymnasiet. Hvis man baserede en kunstig intelligens på det i dag, ville den sige, at der ikke var grund til at investere i mig. Men tiden går, og samfundet udvikler sig, så en kunstig intelligens skal hele tiden opdateres, og det sker ikke altid. Derfor bør myndighederne overveje, om de køber en god fortælling, eller om det rent faktisk virker. Det ville jeg bede om dokumentation for ved ethvert system. Både for borgernes skyld, og for de socialrådgivere, som vil blive influeret af teknikken i deres arbejde.

Mads Bilstrup
Formand for Dansk Socialrådgiverforening

Ditte Brøndum
Næstformand for Dansk Socialrådgiverforening

ØKONOMI MÅ ALDRIG TRUMFE FAGLIGHED

7 UD AF 10 oplever, at økonomi i et eller andet omfang spænder ben for fagligheden. Det er det svar, vi får, når vi spørger jer socialrådgivere. Dengang jeg selv arbejdede med udsatte børn, var det en del af hverdagen, at vi i et eller andet omfang fulgte med i den økonomiske situation i afdelingen. Vi blev alle involveret, hvis budgettet var skredet. Vi argumenterede indigneret, hvis forringelserne ville gå ud over de børn, vi arbejdede for og med. Men nogle gange blev der også truffet beslutninger af de højere magter, som vi ikke kunne stå inde for.

Somme tider kan balancen være hårfin. Vægter fagligheden højest inden for den økonomiske ramme, der nu er? Eller gør den ikke? Et nyt stort forskningsprojekt fra Økonomisk Institut på Københavns Universitet har nærstuderet kommunernes budgetter måned for måned over en 10-årig periode. Det viser, at kommuner, som halvvejs inde i et budgetår har overskredet deres budgetter for udsatte børn og unge med mindst 10 procent, anbringer færre børn, vælger billigere sociale indsatser og undlader at forlænge anbringelser i årets sidste halvår. Den nye forskning understøtter, hvad alt for mange socialrådgivere længe har oplevet og sagt: At økonomi trumfer vores faglighed.

Vi har en samfundskontrakt om, at vi passer på børn og unge, der har brug for at komme i trivsel og sikkerhed. Det må økonomiske hensyn ikke forhindre. Men det er nu dokumenteret, at det sker, hvilket er et stort problem, som udsatte børn og unge risikerer at betale en høj pris for. De nye forskningsresultater bør være et wake-up-call for politikerne. Der skal følge penge med til indsatserne, og budgetloven skal ændres. Det er et grundlæggende problem for den socialfaglige indsats, at kommunale budgetter kun kan planlægges et år ad gangen på grund af de årlige udgiftslofter.

Den nye forskning understøtter, hvad alt for mange socialrådgivere længe har oplevet og sagt: At økonomi trumfer vores faglighed.

Læs også analysen side 32

MIN MENING
klippet fra her og der

Nogle måneder inde i et budgetår bliver det sværere at få bevilget den hjælp, der fagligt set er den rigtige (...) Det var ikke min faglige vurdering, der blev fulgt, derfor mente jeg, at det var rimeligt, at det var andre, der måtte stå på mål for det. Det var sindssygt frustrerende.

Sisi Ploug, *formand for børnefaggruppen i Dansk Socialrådgiverforening, i Politiken den 27. maj i relation til ny forskning fra Økonomisk Institut – se ANALYSEN side 32*

Kære alle! Kan vi ikke lige starte med at omtale sagsbehandlerne på jobcentrene ordentligt? De gør, hvad der bliver besluttet. De er hverken umenneskelige eller usympatiske. Men det er måske loven!

Harun Dimirtas*, kredsnæstformand i Dansk Sygeplejeråd og borgerrepræsentant i Københavns Kommune (SF), på Twitter den 27. maj*

Desværre er Rasmus endnu et ansigt på de borgere, der oplever at blive knækket af systemet. Og jeg synes, at det her er fuldstændig grotesk, det her er ikke ny viden for os. Vi har også en rapport, der viser, at folk bliver mere syge af at være i systemet, end de var, før de kom ind i systemet. Og jeg synes, at det er fuldstændig sygt, at vi har et flertal her på Christiansborg, som stadig accepterer, at det fortsætter.

Victoria Velasquez*, beskæftigelsesordfører for Enhedslisten, om Rasmus Dalgaard-sagen fra Jobcenter Randers, i TV2 Østjylland den 23. maj*

Det endte med, at jeg fik lov til at blive hos mine plejeforældre, indtil jeg fylder 23. Det betød rigtig meget, at jeg havde den base, da jeg kom i gymnasiet. Hele min folkeskoletid har jeg fået at vide, at jeg ikke ville kunne klare gymnasiet. De tanker indhentede mig nogle gange (...) Så kunne jeg godt få lyst til at give op. Hver gang hankede min plejemor op i mig. Selvfølgelig kan du klare det, sagde hun så.

Simone Lund Rasmussen, *22 år og tidligere anbragt, om at få efterværn indtil 23. år i Politiken den 18. maj*

Det er godt, at regeringen lægger op til en ny national specialeplan på socialområdet. Men den får en lille effekt, hvis der ikke bliver set på visitation og økonomi. For ellers vil økonomi fortsat veje tungere end menneskers behov.

Thorkild Olesen*, formand for Danske Handicaporganisationer, på Twitter den 19. maj om regeringens udspil til en ny specialeplan*

DEJLIG NYHED! Danmarks store socialrådgiver, Tine Bryld får et frimærke. Post Nord har sammen med Dansk Kvindesamfund tildelt 10 enestående danske kvinder et frimærke. En af dem er Tine! En ære som er fuldt fortjent – for Tine gjorde en forskel for mange.

Gunvor Wibroe, *formand for Tine Bryld Prisen og Rådmand på Frederiksberg (S), på Twitter den 18. maj*

REGION
Regionslederen skrives på skift af:

Mie Vode Moll
Formand, Region Syd

Rasmus Balslev
Formand, Region Øst

Trine Quist
Formand, Region Nord

Kommentér på:
facebook.com/dansksocialraadgiverforening

PRAKSISKLUMMEN
Skrives på skift af socialrådgivere:

Ida Louise Jervidalo

Karina Rohr Sørensen
Leder, Den Sociale Døgnvagt, Københavns Kommune

Nancy Pelle

Louise Marie Friis

VORES VELFÆRDSSAMFUND TÅLER IKKE MANGEL PÅ SOCIALRÅDGIVERE

HVIS IKKE udviklingen vender, står samfundet til at mangle socialrådgivere i fremtiden.

Der har aldrig været flere socialrådgivere på arbejdsmarkedet, og socialrådgiverstillinger bliver oftest besat trods lav ledighed. Alligevel mærker jeg en stigende bekymring.

Når jeg hører, at ansøgerfeltet til en stilling bliver mindre, og der i stigende grad er genopslag, bliver jeg bekymret for, om stillinger kan besættes hurtigt og kompetent nok.

Når jeg ser på den aktuelle mangel på sygeplejersker, læger og pædagoger, og når antallet af kvote 2-ansøgere til socialrådgiveruddannelsen falder, bliver jeg bekymret for, om vi er en af de næste velfærdsprofessioner, der bliver mangel på.

Når jeg møder arbejdspladser, hvor socialrådgiverne løber for stærkt, bliver jeg bekymret for, at jeg i fremtiden ikke kan anbefale at opnormere, da der ikke er nye kollegaer at få.

Handling er nødvendig!

Vi skal i Dansk Socialrådgiverforening forsætte vores kamp for gode rammer og vilkår for det sociale arbejde, så arbejdet er meningsfuldt og attraktivt for flere. Samtidig skal vi arbejde for mere kvalitet i uddannelsen, stigende kobling til praksis og nye undervisningsformer. Derfor er jeg gået ind i UC Syds bestyrelse, hvor rekruttering er et fælles fokus.

Vi skal sammen fortsætte og forfine arbejdet for en bedre overgang fra studerende til færdiguddannet socialrådgiver, så færre snubler på vej ind i faget.

> **Vores superkræfter er helhedssyn, etik, kommunikation.**

Professionsuddannelserne, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, Dansk Socialrådgiverforening, arbejdsgivere og politikere har en fælles og bunden opgave: At der ikke kommer til at mangle socialrådgivere, for det kan vores velfærdssamfund ikke tåle. Sårbare borgere skal sikres socialfaglig vejledning og indsats af høj kvalitet både nu og i fremtiden.

Du kan også gøre en forskel ved at fortælle om din indsats som socialrådgiver. Vores superkræfter er helhedssyn, etik, kommunikation og systematisk sagsarbejde. Superkræfter, som mange borgere i kortere eller længere perioder af deres liv har brug for. Superkræfter, vi kan være stolte af, og som vi gerne vil give videre til kommende generationer af socialrådgivere.

”Hun har slugt kameler”

”En gang var jeg sådan en der råbte op, nu er jeg mere en café-latte-pige”. Sådan sagde en borger på vej til endnu et i rækken af rigtig fine møder.
Hvordan landede vi egentligt der? Hvordan gik vi fra noget, der virkede helt uløseligt og uforsonligt, til hyggelige møder med plads til at grine lidt, også af tidligere positioneringer?

Det må jo handle om, at borgeren har ændret adfærd. Ja, det gør det, og det har hun. Hun har kæmpet for at turde være til stede i et regulært samarbejde. Hun har slugt kameler. Hun har vovet at turde, vovet at vise tillid og vovet at være ærlig om den tillid, som hun øver sig på, og som er alt for svær.

Hun har med sin indsats båret sig selv et helt andet sted hen, end der hvor hun var før. Så hun nu har en stemme, vi som kommune formår at lytte til.

Det er vildere end vildt. Og det har min dybeste respekt. Men det er ikke hele historien. Det hører med, at vi har gjort noget som kommune. Vi har flyttet sagen til et sted, hvor vi kunne se den med nye øjne. Og chefen i den nye afdeling har gjort det til sit projekt, at få sagen til at lykkes. Hun har investeret kontinuerlig tid til at få alt til at virke. Og hun har trods udfordringer undervejs holdt fast i, at vi skal finde en vej.

At vi som system lykkes med at få en samtale i gang, der før var brudt helt sammen. At vi har løst op – ikke med magt, men med omsorg og respekt og indsigt. Det viser, at meget kan lykkes. Hvis systemet er klar til at lytte. Er parat til at rumme, at borgeren synes, vi har smadret hendes liv. At vi kan være nysgerrige på, hvordan vi kan gøre noget, der kan opfattes hjælpsomt. Det er et ansvar, vi har – hvis de, der taler flydende afmagt, skal have mulighed for at trænge igennem og blive hørt med alle de håb og drømme, de også rummer.

Jura Vi stiller skarpt på den lovgivning, som sætter rammerne for det sociale arbejde. Klummen skrives på skift af:

Trine Schultz
Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg
Studielektor i Socialret ved AAU, SPARC, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen
Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Når it-systemer får magten

En kommunal praksis, der automatisk sætter en slutdato for en meget begrænset arbejdsevne, lægger risikoen for kommunens manglende opfølgning over på borgeren. Kommunernes administration af undtagelsesreglen og forlængelsesreglerne i 225-timersreglen kan dårligt karakteriseres som andet end en skandale.

ALLEREDE I 2020 blev Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) opmærksom på, at der er noget galt. Den 15. december 2020 modtager alle kommuner det første brev fra STAR, der gør opmærksom på, at styrelsen "på tværs af de fleste af landets kommuner" har fundet personer, der "ifølge lovgivningen ikke skulle have været sat ned i ydelse". I 2021 anmodede STAR gentagne gange kommunerne om at undersøge sager om uberettiget nedsættelse af hjælpen til ugifte, der er undtaget fra 225-timersreglen.

STAR har ved gennemgang af registerdata for perioden januar 2018 til december 2020 konstateret, at 3000 ugifte borgere er sat ned i ydelse som følge af 225-timersreglen, samtidig med at de har en meget nedsat arbejdsevne. Kommunerne har vurderet og registreret, at borgeren har en meget begrænset arbejdsevne, men dette er ikke blevet overført og anvendt i ydelsessystemet. Borgerens hjælp er derfor automatisk blevet nedsat i åbenbar og direkte strid reglerne.

It-system nedsætter ydelse automatisk

I jobcentersystemerne Fasit og Momentum skal der angives en slutdato for undtagelse for 225-timersreglen. Når der indberettes en slutdato, medfører det – hvis ingen reagerer – at ydelsessystemet automatisk nedsætter ydelsen. Hvis kommunen ikke følger op på disse udløbsdatoer, bliver borgeren først varslet om nedsættelse af hjælpen. En del kontanthjælpsmodtagere reagerer på dette og kontakter kommunen, hvorefter der indsættes en ny slutdato. Dette har for nogle gentaget sig adskillige gange, fordi kommunen ikke har fulgt op.

I disse sager bliver borgeren alene udsat for "trusselsbreve", men hjælpen bliver ikke nedsat, fordi borgeren selv reagerer. Andre borgere forstår/reagerer ikke på brevene i e-Boks og har uretmæssigt fået hjælpen nedsat, fordi kommunen har indsat en slutdato, der i it-systemet automatisk ophæver den begrænsede arbejdsevne.

Kommunens undersøgelsespligt

Når kommunen har vurderet, at en person har en meget begrænset arbejdsevne og derfor er undtaget for 225-timersreglen, er det en løbende fritagelse. Det vil sige, at det er kommunens ansvar, at sagen er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at pågældende bliver omfattet af 225-timersreglen, fordi arbejdsevnen er forbedret.

En kommunal praksis, der automatisk sætter slutdato for en meget begrænset arbejdsevne, lægger risikoen for kommunens manglende opfølgning over på borgeren. Dette er ikke alene i strid med almindelig god forvaltningsskik, men også i strid med grundlæggende forvaltningsretlige regler blandt andet officialprincippet.

Toppen af isbjerget

Det er dokumenteret, at et stort antal ugifte personer uretmæssigt har fået hjælpen nedsat. Det er dog uafklaret, hvor mange gifte, der tilsvarende uretmæssigt har fået nedsat hjælpen. Det er også uafklaret, hvor mange personer, der uretmæssigt har fået hjælpen nedsat, fordi deres meget begrænsede arbejdsevne automatisk er gjort tidsbegrænset.

Dette vedrører alene den simple regel om fritagelse for 225-timersreglen. Den mere komplicerede regel om forlængelse af 12-månedersperioden, hvorefter sygdom, graviditet, barsel m.m. kan forlænge perioden, har givetvis også medført mange fejl. Hvis kommunens opfølgning ikke er tilstrækkeligt kvalificeret, vil borgerens meget begrænsede arbejdsevne eller sygdom m.m. ikke blive registreret, og alle vil tro, at hjælpen er blevet nedsat korrekt.

Genoptagelse af sager

En kommune er generelt forpligtet til at genoptage en sag, hvis der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl i grundlaget for den oprindelige afgørelse. Der foreligger utvivlsomt væsentlige sagsbehandlingsfejl i et meget stort antal sager med nedsættelse af hjælpen efter 225-timersreglen. Spørgsmålet er, om omfanget af fejl er så stort, at alle sager om nedsættelse af hjælpen burde undersøges? ■

Du kan maile til redaktionen@socialraadgiverne.dk

Deadline for læserbreve til nr. 5-22 er 15. august klokken 9.00.
Maks 1900 anslag inkl. mellemrum.

EKSPERTER FRA PRAKSIS SKAL STYRE DIGITAL TRANSFORMATION

Af Jesper Rukshan Nissen og Line Ingerslev Danneborg
Digitaliseringskonsulenter i Socialforvaltningen, Københavns Kommune

Den offentlige sektor bliver mere og mere digitaliseret. Digitale værktøjer er blevet en selvfølge i hverdagen for offentligt ansatte, nogle gange med stor fordel for medarbejder og borger, andre gange ikke. Det ser vi selv i vores arbejde som digitaliseringskonsulenter med socialfaglig baggrund i Københavns Kommune.
Udviklingen er genstand for den offentlige debat: Hvordan påvirker teknologien medarbejderen og borgeren? Er den kontrol eller hjælp? Giver den mere eller mindre tid til relationsarbejdet?
Men det er mindst lige så vigtigt at debattere, hvordan beslutningsprocesserne foregår, og hvilken slags kontraktforhold er en del af årsagen. I dag lægger reglerne op til, at leverandøren tager udgangspunkt i kravspecifikationer, som ikke efterlader rum for fleksibilitet og løbende tilpasning til praksis uden en økonomisk omkostning.
Derfor bør man ændre lovgivningen om digitale projekter, så udgangspunktet i langt højere grad hviler på eksperter i praksis, som den digitale hverdag for alvor rammer. Her bør man kigge på udbud og kontrakter, så det offentlige får mere medbestemmelse.
Når udviklingen af digitale løsninger vedrører samfundskritiske opgaver, som kræver høj faglighed, bør det være naturligt at

> **Udgangspunktet bør i langt højere grad hvile på eksperter i praksis, som den digitale hverdag for alvor rammer.**

viden der vægtes højt undervejs.
Ofte går der en del år, før et it-system er tilpasset praksis. Ofte får leverandøren stor indflydelse på, hvordan systemet designes. Allerede her tages noget af kontrollen væk fra de fagpersoner, der i sidste ende burde have det endelige ord. Det risikerer at give et dårligt produkt, der tilmed ender med at have en meget høj pris. Reglerne om inddrage de respektive faggrupper og deres store viden. Derfor må og skal vi som samfund have en national digital strategi, der understøtter, at fagpersoner i praksis har mere indflydelse på den digitale transformation af velfærdssamfundet.
Men her lader regeringens nye digitaliseringsstrategi desværre meget tilbage at ønske.

Læs også tema side 16.

Fakta om 225-timersreglen

- I 2016 blev der indført et skærpet rådighedskrav for personer, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp. Hvis man har modtaget hjælp i et år eller derover og ikke har dokumenteret at have haft mindst 225 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder, nedsættes hjælpen. Hjælpen nedsættes med ca. 1000 kroner om måneden ved fuld kontanthjælp.
- Der er dog meget væsentlige undtagelser til 225-timersreglen. Ved en meget begrænset arbejdsevne er man helt undtaget fra reglen. Perioden på 12 kalendermåneder skal desuden forlænges med perioder, hvor man ikke har kunnet arbejde på grund af sygdom, graviditet, barsel m.m.

MIT ARGUMENT
Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Vibeke Bak Nielsen
Socialrådgiver, ph.d. og lektor i socialt arbejde, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

MØD DE UNGE I DERES SØGEN

Unge uden uddannelse og arbejde søger meningsgivende, anerkendende og inkluderende fællesskaber, hvor de bliver værdsat som handlende aktører. Men i mere end et årti har socialt arbejde som kollektive processer stået i skyggen af en output-orienteret og instrumentel forståelse: Som et håndværk, der sikrer en interaktionsproces mellem den unges egen risikohåndtering og samfundets produktions- og konkurrencekrav.
Her bliver de unge opfattet som umotiverede og utilpassede. Socialt arbejde går en anden vej og anskuer unge uden beskæftigelse som en strukturel og kompleks udfordring fremfor et individuelt problem. Skal vi lykkes med at hjælpe de unge, skal vi have modet til at møde de unge i deres søgen.

Budgetkrav påvirker beslutninger i børnesager

En velfungerende offentlig sektor kræver viden om, hvordan lokale myndigheder håndterer modstridende krav til budgetter og velfærdsydelser. I et nyt studie er vi dykket ned i sammenhængen mellem kommunale budgetkrav og børneindsatser. Det viser, at kommuner, der har brugt mere end 60 procent af deres budget halvvejs gennem kalenderåret, reducerer antallet af anbragte børn med 1,2 procent.

Af Petra Gram Cavalca, Mette Ejrnæs og Mette Gørtz
fra Økonomisk Institut, Københavns Universitet

I DANMARK OG i mange andre lande sker en stor del af sagsbehandlingen af børnesager på lokalt niveau, mens nationale love udstikker den overordnede ramme for hjælpen til borgerne. Det medfører en risiko for, at lokale budgethensyn kan påvirke beslutningen om at iværksætte indsatser, selv når et barn har brug for – og ofte krav på – hjælp.

I et nyt studie undersøger vi sammenhængen mellem kommuners budgetter og de indsatser, der sættes i værk for udsatte børn og unge. Konkret ser vi på, om kommuner, der midt i året har brugt en større andel af deres budget på anbringelser end forventet, efterfølgende reducerer antallet af anbragte børn. Vi beregner, at kommuner, der har brugt mere end 60 procent af deres budget i midten af et regnskabsår (1. juli), reducerer antallet af børn i pleje uden for hjemmet med 1,2 procent inden årets udgang.

Vi påpeger, at det kan være problematisk at have rigide regler om et-årige budgetter på et lille område, som er påvirket af få enkeltsager.

I 2010 havde kommunerne i Danmark i gennemsnit en budgetoverskridelse på 10 procent på anbringelsesområdet. En af grundene til de mange budgetoverskridelser er, at det er svært at forudsige antallet af børn, som får brug for hjælp i det efterfølgende år.

En anbringelse koster typisk ½ -1 mio. kr. om året afhængig af, om barnet eller den unge anbringes hos en familie eller på en institution. Udgifter på det niveau betyder, at nogle få ekstra anbringelser i en lille kommune kan resultere i en betydelig budgetoverskridelse. For eksempel vil kun tre ekstra anbragte børn i en af de mindste kommuner resultere i en budgetoverskridelse på over 9 procent.

Vælger fra lavere hylder

Hvis en kommune i løbet af året har brugt en usædvanlig høj andel af budgettet til udsatte børn, kan kommunen sænke udgifterne på flere måder:

1. Afslutte anbringelser af allerede anbragte børn.
2. Undlade at igangsætte anbringelser af børn, der allerede har en forebyggende foranstaltning.
3. Igangsætte forebyggende foranstaltninger snarere end anbringelser uden for hjemmet.
4. Vælge billigere foranstaltninger, f.eks. familiepleje snarere end institutionspleje.

Vores resultater viser, at hvis en kommune i løbet af året oplever, at den har brugt en højere andel af budgettet til udsatte børn, end der var budgetteret med – og herved er i risiko for at overskride det samlede kommunale budget – justerer

kommunen sine udgifter ved at afslutte anbringelser af børn eller ved at vælge billigere foranstaltninger. For eksempel ved at anbringe børn i familiepleje i stedet for en dyrere institutionspleje.

Økonomiske sanktioner

I 2011 blev der indført økonomiske sanktioner for kommuner, som overskrider deres budgetter. Figur 1 med danmarkskortene viser, at antallet af kommuner, som overskred deres anbringelsesbudget, faldt markant efter denne stramning af reglerne.

Vi kan også se, at kommunerne efter 2011 i højere grad tilpasser deres beslutninger om at anbringe børn efter den aktuelle budgetsituation, end det var tilfældet inden de økonomiske sanktioner trådte i kraft. Kommuner, som havde et højt forbrug i løbet af det første halvår før 2011, reducerede antallet af anbragte børn de efterfølgende seks måneder. Det var til sammenligning ikke tilfældet for kommuner med et lavere forbrug i første halvår. Forskellen mellem de to grupper er endnu større efter 2011, hvor sanktionsmuligheden blev indført. Det betyder, at kommunerne i endnu højere grad tilpasser anbringelsesbeslutningerne efter, om de har brugt en høj eller lav andel af budgettet i første halvdel af året.

Truer vitale velfærdsopgaver

At anbringelsesområdet er særligt følsomt over for budgetoverskridelser kan skyldes flere faktorer. For det første påvirker anbringelsesområdet en lille og ofte marginaliseret gruppe, og området får derfor ikke samme opmærksomhed som centrale velfærdsaktiviteter som skoler og daginstitutioner. For det andet er udgifterne til anbringelser, for eksempel i form af tilskud til plejefamilier, variable og kan opsiges med kort varsel.

For at designe en velfungerende offentlig sektor er det vigtigt at vide, hvordan lokale myndigheder håndterer modstridende krav til henholdsvis budgetter og velfærdsydelser. Vores resultater peger på, at der kan være bivirkninger ved at underlægge kommunerne strenge budgetkrav.

Vi sætter ikke spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at fastlægge nationale udgiftsniveauer til anbringelsesområdet. Vi påpeger, at det kan være problematisk at have rigide regler om et-årige budgetter på et lille område, som er påvirket af få enkeltsager. Det er nødvendigt at garantere, at politikker, der skal sikre finanspolitisk stabilitet, ikke bringer velfærdsopgaver såsom beskyttelse af udsatte børn i fare.

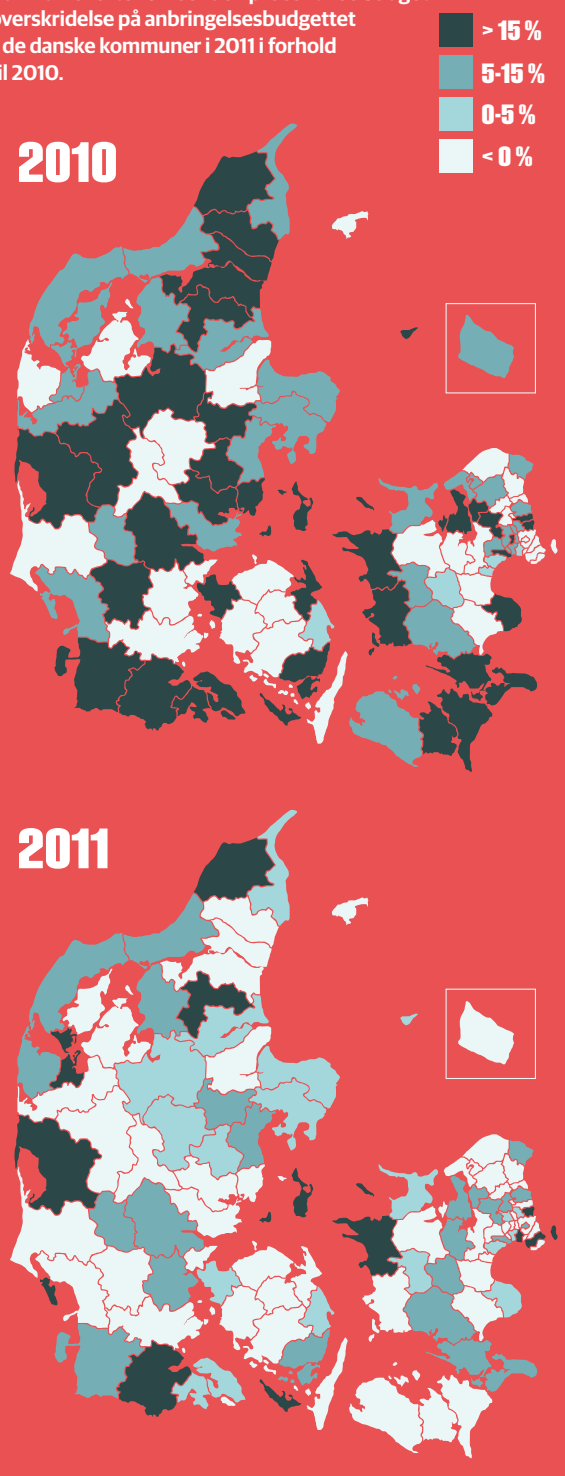
Vi må overveje, hvordan vi kan sikre adgangen til vores vitale velfærdsydelser, når de delegeres til kommunerne, som samtidigt er underlagt et strengt krav om ikke at overskride deres budgetter. ◆

Læs mere om studiet "Trading off fiscal budget adherence and child protection", publiceret i PLOS ONE, her: https://doi.org/10.1371/journal.pone.0261664

FIGUR 1

FÆRRE KOMMUNER OVERSKRIDER DERES ANBRINGELSESBUDGET I 2011

I 2011 blev der indført økonomiske sanktioner for kommuner, som overskrider deres budgetter. Antallet af kommuner, som overskred deres anbringelsesbudget, faldt markant efter stramning af reglerne.
Danmarkskortene viser den procentvise budgetoverskridelse på anbringelsesbudgettet i de danske kommuner i 2011 i forhold til 2010.

”DET GÅR UD OVER DIN LØN, AT ØKONOMER IKKE BEREGNER VÆRDIEN AF SOCIALT ARBEJDE”

Økonomer kan ikke finde ud af at måle værdien af **omsorgsarbejde og socialt arbejde.** Derfor er der brug for en **feministisk økonomi**. En økonomi, der medregner værdien af både omsorgsarbejde og socialt arbejde. Det mener feminist **Emma Holten.** For uden en feministisk økonomi ses begge dele mest som en udgift og et minus.

Bag om historien
Regeringen har nedsat en lønstrukturkomité, der skal kigge nærmere på lønudviklingen i den offentlige sektor. Lønstrukturkomiteen er nedsat i forlængelse af Folketingets lovindgreb, der afsluttede konflikten på sygeplejerskeområdet og lagde op til, at der skulle nedsættes en komité til at analysere lønstrukturerne på det offentlige område.
Dansk Socialrådgiverforening bakker op om lønstrukturkomiteens arbejde og pointerer, at der er brug for et opgør med uligeløn mellem kvindedominerende fag og mandsdominerede fag.
Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening, følger komiteens arbejde tæt via Fagbevægelsens Hovedorganisations baggrundsgruppe, som han er med i.

Lønstrukturkomiteens arbejde forventes afsluttet inden udgangen af 2022.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen
Foto: Lisbeth Holten

Vi er tilbage i oktober 2011. Her bliver både mail- og Facebook-konto hacket, og de nøgenbilleder, hun havde taget af sig selv tre år tidligere i en alder af bare 17 år og sendt til sin daværende kæreste, bliver stjålet og videredelt. Derefter følger flere år med daglig afpresning og lumre forespørgsler på nøgenbilleder på mail og Facebook fra mænd i alle aldre. Og fra hele verden.

I dag, mere end 10 år efter, ved feminist, aktivist og foredragsholder Emma Holten stadig ikke, hvem der udsatte hende for de digitale krænkelser, men overgrebet gjorde med årene Emma Holten til både erklæret feminist og en markant stemme i ligestillingsdebatten.

– Jeg havde aldrig før interesseret mig for ligestilling, da jeg var af den klare opfattelse, at det var et overstået kapitel – noget vi ikke længere behøvede at arbejde med. Men efter det seksuelle overgreb på nettet gik det op for mig, at vi i allerhøjeste grad lever i et samfund, hvor køn ikke er holdt op med at betyde noget – og hvor nogle mennesker har mere værdi end andre.

Hvad er vi værd?

Hvor hun de første år især kastede sig ind i debatten om digitale krænkelser, gravede hun sig med årene dybere ned i feminismen, og i disse måneder turnerer Emma Holten landet rundt med foredraget "Hvad er vi værd? Om feministisk økonomi".

Et foredrag, der for fulde huse spidder økonomiske prognoser som den eviggyldige sandhed, der ligger til grund for politikernes beslutninger. Og som sætter spørgsmålstegn ved Finansministeriets regnemodeller, BNP og hele den måde, både ulønnet og lønnet omsorg – herunder socialt arbejde – devalueres og nedgøres, når vi opgør værdi i løn og pris.

Helt grundlæggende mener Emma Holten, at vi har det problem, at politikere læner sig alt for meget op ad økonomiske modeller og beregninger, men at økonomi ikke er en eksakt videnskab. Samtidig har der været en gennemgående devaluering af omsorg og socialt arbejde i den økonomiske historie.

– Økonomisk teori er udviklet til at beskrive samlebåndsarbejde – arbejde der kommer et konkret produkt ud af, og hvor der kan sættes en nøjagtig pris. Men når det gælder socialrådgivernes arbejde og omsorgsarbejde, begynder vi at tale om noget, vi først kan se udbyttet af på lang sigt, og som det er meget svært at sætte nøjagtig økonomisk værdi på, siger Emma Holten og fortsætter:

– Økonomer regner på det, de kan regne på, og når de ikke kan regne på noget, så lader de være. For eksempel på værdien af socialt arbejde og omsorgsarbejde – med den uheldige konsekvens, at værdien af socialt arbejde og omsorgsarbejde bliver lig nul.

Socialt arbejde ses som udgift

Så statens økonomer taler altså mest om socialt arbejde som en udgift og et minus, fordi de ikke kan finde ud af at måle værdien af socialt arbejde og finde ud af, hvor meget værdi det skaber. Økonomerne har også svært ved at regne på, hvor lang tid godt socialt arbejde tager.

– Det arbejde, socialrådgivere laver, kan have meget lang tidshorisont – måske går der fem til 10 år, før en borgers liv er fuldstændig ændret på grund af forløbet hos en socialrådgiver. På samme måde kan nogle borgere være nemme at hjælpe – andre sager er superkomplekse – noget det også er svært for økonomer at regne på.

Det kønsskæve lønhierarki

At økonomer ikke kan beregne værdien af socialt arbejde, mener Emma Holten går ud over socialrådgivernes løn.

– Lige som for andre velfærdsmedarbejdere og kvindedominerede fag hænger løn sammen med værdisætningen af det udførte arbejde. Og når socialrådgivere, pædagoger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter med flere ikke kan dokumentere værdien af deres arbejde med traditionelle økonomiske værktøjer, bliver det også svært at argumentere for en højere løn.

Så i den aktuelle kamp mod det kønsskæve lønhierarki, som politikerne skabte med tjenestemandsreformen i 1969, er det afgørende at have fokus på, hvordan man egentlig værdisætter den faglighed og det arbejde, de kvindedominerede velfærdsprofessioner udfører.

Vi argumenterer for højere løn, men kan ikke dokumentere værdien af velfærdsprofessionernes arbejde og fagligheder med traditionelle økonomiske værktøjer.

Emma Holten, feminist og foredragsholder

Feministisk økonomi

Her mener Emma Holten, at samfundet har brug for en feministisk økonomi, hvor vi netop medregner værdien af vigtige samfundsopgaver som socialt arbejde og omsorgsarbejde.

– Den feministiske økonomi forsøger at vise, at det faktisk er et politisk spørgsmål, hvad der har højest værdi. Det er noget, vi kan diskutere. Lige nu sidder økonomien som videnskab bare ret tungt på definitionen af værdi, men det er på tide at spørge os selv, om vi skal begynde at definere værdi på en anden måde.

For ifølge Emma Holten både underbetaler og undervurderer vi i dag de mennesker, der arbejder med nogle meget vigtige samfundsopgaver – som resultat af den økonomiske logik og den lave værdisættelse, som den type arbejde har fået.

FAKTA OM **TJENESTEMANDSREFORMEN**

- I juni 1969 vedtog Folketinget tjenestemandsreformen. Reformen skulle opbygge et objektivt og sagligt lønsystem for alle statsansatte tjenestemænd, ansatte i folkeskolen samt andre grupper. Reformen placerede de offentligt ansatte indenfor 40 forskellige lønrammer.
- Formålet var at sikre en mere central styring med lønudviklingen i den offentlige sektor, så lønudgifterne kunne holdes under kontrol under velfærdsstatens udbygning. Reformen betød, at lønningerne for ansatte i f.eks. kommuner og staten blev mere ensartede. Men mange kvindefag blev placeret lavt i lønrammerne på trods af deres uddannelseslængde.

Emma Holten peger også på den historiske forståelse af, at alt det ulønnede omsorgsarbejde kvinder traditionelt har lavet i hjemmet, heller ikke har værdi.

– Økonomiske modeller er også præget af vores historiske syn på kvinder. For økonomi er ikke fysik eller kemi, men påvirket af både historie og kultur – og i særdeleshed af synet på kvinder. Man har anset reproduktion og omsorgsarbejde for irrelevant – som en usynlig service. Hvilket stadig kommer til udtryk i dag, hvor værdien af både ulønnet og lønnet omsorg er drastisk undervurderet, mener hun.

Kvinder som underskudsforretning

Det historiske syn på kvinder gennemsyrer også de økonomiske modeller, når kvinder opgøres som en underskudsforretning for samfundet – fordi kvinder lever længst og derfor får folkepension i længere tid, og fordi de føder børn, er på barsel, har mange børns sygedage og ofte lavere løn.

– At opgøre mænd som en overskudsforretning og kvinder som en underskudsforretning for samfundet er et glimrende eksempel på, hvor forfejlet det er udelukkende at se på økonomi og den skat, man betaler, som den værdi, man skaber for samfundet, siger Emma Holten.

For en person ansat i en bank får måske en høj løn og betaler en høj skat, men en socialrådgiver, der får en langt lavere løn og betaler langt mindre i skat, har måske fået tusindvis af mennesker i arbejde i løbet af sin karriere og har dermed skabt en kæmpe værdi for samfundet. Værdien, de har skabt for andre mennesker, er bare ikke registreret nogen steder.

Livskvalitet som politisk mål

I en feministisk økonomi går man væk fra tankegangen om, at værdien i samfundet udelukkende skabes i den private sektor, og at den private sektor betaler for den offentlige sektor.

– Omsorgsarbejde og socialt arbejde gør alt andet arbejde muligt, og i en feministisk økonomi har man

i langt højere grad det synspunkt, at de to sektorer hjælper hinanden og skaber værdi for hinanden, forklarer Emma Holten.

I en feministisk økonomi giver det heller ikke mening at tillægge BNP så stor betydning som politisk mål, som tilfældet er i dag.

– Det er fint nok at opgøre i BNP. Vi skal bare være meget bevidste om dets begrænsninger, for BNP fortæller os ikke alting. Så i min optik bør vi fjerne BNP fra dets trone. For hvis noget får BNP til at vokse, men samtidig gør, at uligheden stiger, flere børn vokser op i fattigdom, eller flere går ned med stress, så er det måske ikke den retning, vores samfund skal gå. Måske skal det politiske mål i højere grad være livskvalitet, siger hun.

På samme måde mener Emma Holten, at Det Økonomiske Råd skal have følgeskab af et sociologisk råd, et psykologisk råd og måske et ligestillingsråd. For at imødegå økonomiens monopol på at vurdere, hvad der er godt eller dårligt for samfundet.

– Økonomer kan give os en masse spændende informationer om, hvad ting koster, og hvordan de kan værdisættes på pris, men vi gør os selv en bjørnetjeneste, hvis vi tror, at værdi i et økonomisk perspektiv er det eneste saliggørende. Her vil et sociologisk råd eller et psykologisk råd kunne give noget modspil i overvejelserne om værdi, og hvad der skaber det gode samfund.

Et politisk spørgsmål

I den aktuelle kamp mod tjenestemandsreformen fra 1969 mener Emma Holten, at det er rigt dokumenteret, at reformen spiller en stor rolle i forhold til uligeløn og det kønsskæve lønhierarki.

Omsorgsarbejde og socialt arbejde gør alt andet arbejde muligt, og i en feministisk økonomi har man i langt højere grad det synspunkt, at de to sektorer hjælper hinanden og skaber værdi for hinanden.

Emma Holten, feminist og foredragsholder

– Når vi så alligevel kommer til kort i vores kamp mod tjenestemandsreformen, er det fordi, vi rammer muren. Vi argumenterer for højere løn, men kan ikke dokumentere værdien af velfærdsprofessionernes arbejde og fagligheder med traditionelle økonomiske værktøjer, siger Emma Holten.

Som en person, der laver aktivisme på ligestillingsområdet, håber hun, at lønstrukturkomiteen, som regeringen har nedsat, får genereret en masse ny viden på området.

– Når det er sagt, så fik vi rigtig meget viden ved den tidligere kommission, som glimrende dokumenterede, at vi har uligeløn i Danmark, og hvordan man kunne gøre op med det. Så jeg er hverken hyper pessimistisk eller hyper optimistisk i forhold til lønstrukturkomiteen. For mig handler det især om, at man skal erkende, at værdi af velfærdsarbejde er et politisk spørgsmål. Så det er en politisk beslutning, om der skal rettes op på det skæve lønhierarki.

Sig det højt

Mens vi venter på lønstrukturkomiteen, opfordrer Emma Holten kvinder i den offentlige sektor til at blive ved med at påpege værdien af det arbejde, de laver – så politikerne og Finansministeriet får øjnene op for den skæve værdisætning.

– Men vi skal også tage diskussionerne til familiefesterne, når folk påtaler det offentlige som en byrde eller en udgift. Sige højt, at socialrådgivere og andre velfærdsarbejdere skaber værdi for samfundet. For den økonomiske magt findes også i sproget.

Samtidig mener hun, at kvindedominerede fag på tværs af den offentlige sektor skal stå sammen i en kollektiv kamp for retfærdighed i forhold til den værdi, de skaber for det danske samfund.

↑ CV

Emma Holten er 31 år, aktivist, feminist og foredragsholder.

Blev landskendt i 2014, da hun stod frem og fortalte, at hun var blevet udsat for digitale sexkrænkelser.

Er uddannet cand. mag. i moderne litteratur og kulturformidling, har arbejdet som kønspolitisk rådgiver hos Oxfam IBIS, politisk konsulent i Kvinderådet og siden januar i år har hun været selvstændig.

Er aktuel med foredraget "Hvad er vi værd? Om feministisk økonomi". Foredraget kan opleves i Aalborg den 1. oktober og den 2. oktober i København.

LIGELØN PÅ ARBEJDSPLADSEN

Hvordan understøtter du ligeløn på din arbejdsplads? Det har vi spurgt tre fællestillidsrepræsentanter om.

"JEG HOLDER ØJE MED LØNUDVIKLINGEN MELLEM MÆND OG KVINDER"

Tania Larsen Kvist
Socialrådgiver og fællestillidsrepræsentant, Aalborg Kommune. Medlem af DS' hovedbestyrelse.

– En gang om året – op til lokallønsforhandlingerne – modtager jeg som fællestillidsrepræsentant en opgørelse fra Aalborg Kommune, hvor jeg kan se, hvor alle medlemmer er lønindplaceret. Her kigger jeg på, hvem ligger hvor, hvornår er de ansat, hvilke kompetencer har de.

– Jeg holder øje med lønudviklingen mellem mænd og kvinder, og hvem der er på barsel, så der ikke opstår ligelønsproblemer grundet barsel. Ledelsen kan hurtigt glemme medarbejdere, der er på barsel, så det er en opgave for os tillidsfolk at huske dem på, at medarbejdere på barsel ikke sakker bagud lønmæssigt.

– I vores faglige klub bruger vi de forskellige arbejdspladsers indplacering som løftestang over for andre afdelinger. Generelt har vi ligeløn mellem mandlige og kvindelige socialrådgivere her i Aalborg. Problemet er det generelle lønhierarki mellem mandefag og kvindefag, der for eksempel kan ses i lønforskelle mellem ingeniører og socialrådgivere ansat i kommunen.

"VI LØFTER SAGER VIA LIGEBEHANDLINGSLOVEN"

Marie Pallesgaard Vithen
Socialrådgiver og fællestillidsrepræsentant, Københavns Kommune. Medlem af DS' hovedbestyrelse.

– Her i socialforvaltningen har vi 786 organiserede socialrådgivere med en markant overvægt af kvinder. Selvom jeg ikke havde nogen tal til at underbygge det, havde jeg ved flere lønforhandlinger oplevet, at det var markant nemmere at få højere løntrin igennem til mænd. Så siden 2017 har jeg bedt alle tillidsrepræsentanter om at have fokus på lønindplacering og lige løn for lige arbejde.

– Samtidig har vi stort fokus på, hvordan lønnen udvikler sig, når man er på vej på barsel eller lige er kommet tilbage – og på ligebehandlingsloven. Får medarbejderne i en afdeling eksempelvis et engangstillæg for at have løftet en særlig opgave, skal medarbejderen på barsel have det samme tillæg. Lykkes den lokale tillidsrepræsentant ikke med at forhandle sådan et tillæg hjem til et medlem på barsel, vurderer vi, om vi kan løfte sagen videre til kommunens Koncernservice, og de sager vinder vi.

– Derudover er jeg opmærksom på at klæde kvinder på til at stille lønkrav og få dem overbevist om, at de ikke skal sige ja til et job, inden de har fået deres lønkrav igennem.

"MAN HAR OGSÅ RET TIL LØNFORHANDLING UNDER BARSEL"

Mette Simonsen
Socialrådgiver og fællestillidsrepræsentant, Hørsholm Kommune

– Jeg understøtter ligeløn ved at gøre medlemmerne stærkere i deres argumenter og hjælper dem med at finde deres egne styrker, så de ikke er så tilbageholdende med at italesætte deres eget værd. Så jeg opfordrer medlemmerne til at tage en samtale med mig, inden de sender en skriftlig indstilling om lønforhøjelse til HR, så argumenterne bliver stærkere.

– Samtidig er jeg det sidste år blevet meget mere opmærksom på lønforhandlinger under barsel, fordi flere undersøgelser viser, at barsel virkelig kan give lønefterslæb. Så når medlemmer skal på barsel, taler jeg med hver enkelt om, hvordan de forholder sig til lønudvikling under barsel.

– Tit har de ikke taget stilling til spørgsmålet, men så laver vi en aftale om, at jeg ringer til dem, når de er på barsel. For selv om man skal på barsel eller for eksempel har mange barns 1. sygedag, så har man stadig ret til mere i løn.

JUBILÆUMSLEGAT

Søg Dansk Socialrådgiverforenings Jubilæumslegat på 15.000 kr. senest 15. september 2022.

I forbindelse med Dansk Socialrådgiverforenings 60 års fødselsdag besluttede hovedbestyrelsen at oprette et jubilæumslegat, hvis formål er:
"at understøtte socialrådgivere, der gennem projekter eller forskningsmæssige initiativer udvikler socialrådgiverfaget".
Jubilæumslegatet er på 15.000 kr. og uddeles på repræsentantskabsmødet i november 2022.

Medlemmer af DS, der har taget eller ønsker at tage initiativer, der ligger inden for legatets formål, kan ansøge om legatet.

Begrundet ansøgning sendes til ledelsessekretær Anders Jonassen anjo@socialraadgiverne.dk eller Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K

Hvem skal have Den Gyldne Socialrådgiver 2022?

Kender du én eller en gruppe af socialrådgivere, der er medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening, og har ydet en prisværdig indsats til gavn for socialrådgivere eller socialrådgiverfaget?

Det kan for eksempel være ved:

- at sætte fokus på eller nytænke socialrådgiverfaget.
- at levere arbejde af en høj faglig kvalitet.
- at styrke socialrådgivernes arbejdsmiljø, løn- og arbejdsforhold og mulighed for at udøve godt socialt arbejde.

Så kan du indstille til Dansk Socialrådgiverforenings pris Den Gyldne Socialrådgiver.

Hvem kan indstille til prisen?
Alle kan indstille til prisen, men i det skema, som skal anvendes ved indstillingen, skal man oplyse sin relation til de indstillede.

Hvem kan indstilles til prisen?
Alle medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening – bortset fra medlemmer af hovedbestyrelsen – kan indstilles til prisen, som er på 15.000 kr. Prisen uddeles på repræsentantskabsmødet i november 2022.
Du kan indstille din kandidat på DS' hjemmeside socialraadgiverne.dk

Fristen for at indstille kandidater er ***2. september.***

REP'22

Dansk Socialrådgiverforenings ordinære repræsentantskabsmøde

afholdes 18. og 19. november
på Centralværkstedet i Aarhus.

HVEM KAN STILLE FORSLAG OG HVILKE TIDSFRISTER GÆLDER?

LOVÆNDRINGER

- Alle aktive medlemmer, studentermedlemmer og seniormedlemmer kan stille forslag til ændringer i DS' love.
- Lovændringsforslag skal være os i hænde senest 30. august 2022.
- Forslag til lovændringer vil blive offentliggjort på socialraadgiverne.dk/rep22.

FORSLAG

- Forslag til dagsorden for et ordinært repræsentantskabsmøde kan stilles af aktive medlemmer, studentermedlemmer og seniormedlemmer.
- Ønskes et emne optaget på dagsordenen, skal anmodning sendes til sekretariatet senest fem uger før repræsentantskabsmødet.
- Forslag til dagsorden skal være os i hænde senest 21. oktober.

PÅ REPRÆSENTANTSKABSMØDET

- Under repræsentantskabsmødet kan der ikke stilles nye forslag, men der kan stilles ændringsforslag til de udsendte forslag. Ændringsforslag skal enten være af ren redaktionel art og/eller holde sig inden for det indhold/de intentioner, som er i det oprindelige forslag.
- Der kan altid stilles ændringsforslag til det udsendte budgetforslag.

Lovændringsforslag og forslag til dagsorden sendes til ledelsessekretær Anders Jonassen, tlf. 33 38 61 46, anjo@socialraadgiverne.dk

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING I DS' REGIONER

Socialrådgiverne lægger nu linjerne for fællesskabets arbejde – og dit bidrag er vigtigt!

Der indkaldes hermed til generalforsamling i DS' regioner:

REGION NORD: Fredag 7. oktober på Golfhotellet i Viborg, Hans Tausens Alle 2. Vi begynder kl. 14 med en forfriskning og indskrivning. Der er generalforsamling kl. 15 – 19, hvorefter vi byder på middag og underholdning.
Der vil blive arrangeret bustransport fra flere større byer til og fra generalforsamlingen i Viborg.
Af hensyn til madbestilling og bustransport vil vi gerne have din tilmelding på socialraadgiverne.dk/kalender senest 23. september.

REGION SYD: Fredag 7. oktober, på IBC Innovationsfabrikken, Birkemosevej 1, Kolding. Vi begynder kl. 15 med kaffe, kage og indskrivning. Der er generalforsamling kl. 15.30 – 18.30, hvorefter vil byder på middag og underholdning.
Af hensyn til madbestilling vil vi gerne have din tilmelding på socialraadgiverne.dk/kalender senest 25. september.

REGION ØST: Fredag 7. oktober i DGI Byen, Tietgensgade 65, København. Vi begynder kl. 14 med sandwich og indskrivning. Der er generalforsamling kl. 14.30-19, hvorefter vi byder på middag og underholdning. Arrangementet forventes afsluttet kl. 21.
Tilmeld dig til generalforsamlingen på socialraadgiverne.dk/kalender. Ønsker du at deltage i middagen, skal vi have besked senest den 7. september.

Alle aktive medlemmer og seniormedlemmer har stemmeret ved generalforsamlingerne.
Seniormedlemmer har dog ikke stemmeret til valg af repræsentanter.

Bestyrelsernes forslag til dagsorden er:

1. Drøftelse af hovedbestyrelsens beretning
2. Godkendelse af bestyrelsens beretning
3. Fremlæggelse af regionens regnskab for de forudgående to regnskabsår til politisk godkendelse
4. Fremlæggelse af regionens statusregnskab pr. 30. juni, til orientering
5. Godkendelse af bestyrelsens aktivitetsplan
6. Behandling af øvrige udsendte forslag
7. Disponering og vedtagelse af regionens budget for de kommende to regnskabsår, jf. § 36
8. Drøftelse af hovedbestyrelsens forslag
9. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer og mindst to suppleanter
10. Valg af medlemmer til repræsentantskabet samt suppleanter
11. Eventuelt

Læs mere om de enkelte generalforsamlinger på socialaadgiverne.dk/kalender

Vil du være regionsbestyrelsesmedlem?

Generalforsamlingerne i Region Nord, Syd og Øst skal vælge mindst ti ordinære bestyrelsesmedlemmer til hver af de tre bestyrelser.
Hertil kommer formanden, der vælges ved urafstemning, samt to studerende udpeget af de studerendes organisationer.

VIL DU HAVE INDFLYDELSE I DIN FAGFORENING?

Drømmer du om at blive politiker i Dansk Socialrådgiverforening? Så er det nu, du skal fortælle DS, at du stiller op. DS' medlemmer skal nemlig vælge formand, næstformand, tre regionsformænd og ti ulønnede hovedbestyrelsesmedlemmer ved urafstemning i efteråret 2022.

FORMAND OG NÆSTFORMAND:

Hvem kan kandidere?
Alle aktive medlemmer

Hvem kan stemme?
Alle aktive medlemmer, seniormedlemmer og studentermedlemmer

Hvordan vælges?
Ved urafstemning. Hvis du er stemmeberettiget, modtager du en mail om valget den 19. september, hvor afstemningen åbner.

Hvordan kandideres?
Senest den 5. september kl. 12. skal du oprette en profil på valgportalen, som tilgås via socialraadgiverne.dk/valg

TRE REGIONSFORMÆND:

Hvem kan kandidere?
Alle aktive medlemmer i regionen

Hvem kan stemme?
Alle aktive medlemmer, seniormedlemmer og studentermedlemmer i regionen

Hvordan vælges?
Ved urafstemning. Hvis du er stemmeberettiget, modtager du en mail om valget den 19. september, hvor afstemningen åbner.

Hvordan kandideres?
Senest den 5. september kl. 12. skal du oprette en profil på valgportalen, som tilgås via socialraadgiverne.dk/valg

10 ØVRIGE HOVEDBESTYRELSES-MEDLEMMER:

Hvem kan kandidere?
Alle aktive medlemmer

Hvem kan stemme?
Alle aktive medlemmer og seniormedlemmer

Hvordan vælges?
Ved urafstemning. Hvis du er stemmeberettiget, modtager du en mail om valget den 19. september, hvor afstemningen åbner.

Hvordan kandideres?
Senest den 5. september kl. 12. skal du oprette en profil på valgportalen, som tilgås via socialraadgiverne.dk/valg

TI REGIONSBESTYRELSES-MEDLEMMER I HVER AF DE TRE REGIONER:

Hvem kan kandidere?
Alle aktive medlemmer i regionen

Hvem kan stemme?
Alle aktive medlemmer og seniormedlemmer i regionen

Hvordan vælges?
På de tre regionale generalforsamlinger i Region Nord, Syd og Øst

Hvordan kandideres?
Medlemmerne, der ønsker at opstille til regionsbestyrelsen, oplyser deres kandidatur på generalforsamlingen.

79 MEDLEMMER AF REPRÆSENTANTSKABET, FORDELT PÅ DE TRE REGIONER:

Hvem kan kandidere?
Alle aktive medlemmer i regionen

Hvem kan stemme?
Alle aktive medlemmer i regionen

Hvordan vælges?
På de tre regionale generalforsamlinger i Region Nord, Syd og Øst.

Hvordan kandideres?
Medlemmer, der ønsker at være repræsentanter på repræsentantskabet, oplyser deres kandidatur på generalforsamlingen.

SÅDAN GØR DU

Ønsker du at kandidere til formands- og hovedbestyrelsesposter, skal du meddele dit kandidatur allersenest **5. september kl. 12.**

Fra den 8. august kan du oprette din profil på valgportalen, som du kommer til via socialraadgiverne.dk/valg

Her vil du blive bedt om at skrive dit opstillingsgrundlag og uploade et vellignende foto.

DER ER PLANLAGT VALGMØDER i FORBINDELSE MED VALGKAMPEN:

REGION NORD
7. september kl. 17-19 i Aarhus
19. september kl. 16.30-18.30 i Aalborg
27. september kl. 16.30-18.30 i Holstebro

REGION SYD
12. september kl. 16-18 i Esbjerg
21. september kl. 18-19.30 i Odense
28. september kl. 16-18 i Aabenraa

REGION ØST
6. september kl. 16 -18 i København.
8. september kl. 16.30-18.30 et sted i Region Øst
20. september kl. 16.30-18.30 et sted i Region Øst

ONLINE-VALGMØDER
5. september kl. 16.30-18.30
15. september kl. 19-21
22. september kl.19.30-21.30
26. september kl. 16.30-18.30

Se nærmere om tid og sted på socialraadgiverne.dk/kalender

Du kan få nærmere oplysninger om valget på socialraadgiverne.dk/valg og hos DS' sekretariatsleder Magne Vilshammer på mv@socialraadgiverne.dk eller telefon 33 38 61 41.

Har du en kulturoplevelse, du gerne vil dele? Så sæt den på kulturreolen på kultur@socialraadgiverne.dk – så viser vi den frem snarest muligt

Film

På sporet af den perfekte familie

PR-foto

Altid nær dig
Drama
Instruktør: Uberto Pasolini
Varighed: 91 min.
Kan ses på filmstriben.dk

Vinduespudseren, John, bruger sit liv på at tage hånd om sin fireårige søn, Michael. Moren forlod dem kort tid efter fødslen. Da John får at vide, at han kun har få måneder tilbage at leve i, begynder han at lede efter den perfekte familie, som kan overtage forældrerollen samtidig med, at han prøver at skærme Michael for situationens alvor.
Men kan man bedømme en families evne til kærlighed efter et kort møde? Til at starte med er John overbevist om, at han ved, hvad der er en rigtig familie, men efterhånden begynder han at tvivle. Kender han overhovedet sin søn godt nok til at vide, hvad der er bedst for ham?
John tager vare på den sidste kostbare tid med Michael samtidigt med, at han skal finde en måde at forklare ham, hvad der snart skal ske i deres liv. Filmen er baseret på virkelige hændelser og blev til, efter filmens instruktør Uberto Pasolini så en avisannonce fra en far, der søgte en ny familie til sin lille søn.

Podcast

Det forkerte barn
af Sara Rødkjær Knudsen
4 episoder á ca. 25 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Den grimme ælling

Marcus kan ikke lide sit eget spejlbillede. Han bliver mobbet i skolen, og derhjemme føler han sig ikke på bølgelængde med sin mor og far.
Han fornemmer, at noget holdes hemmeligt, og en dag afslører hans forældre, hvad det er. Det sender Marcus ud på en følelsesmæssigt voldsom rejse, hvor han jagter oplysninger om sig selv i håb om at finde ud af, hvem han i virkeligheden er.

Podcast

Mørkets døgnvagter
af Anne Kjær
Varighed: 4 episoder á 27 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Døgnåbent vagtkorps

Et døgnåbent vagtkorps med alarmcentral i knoglerne, hjertet og maven. Fire pårørende og nære venner til mennesker, der i perioder lider af psykisk sygdom, fortæller om en usynlig verden. En verden af konstant magtesløshed i frygt for, hvad der sker om et øjeblik.
Og om kærlighed, som er udfordret af psykiatriske diagnoser. Cirka to millioner danskere har tætte relationer til en psykisk syg.

Podcast

Må man græde på sin arbejdsplads?
Brinkmanns briks
Vært: Svend Brinkmann
Varighed: 57 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Modstandsdygtig

Er nogle mennesker mere robuste, fordi de har en særlig evne, som kan modstå udfordringer? Svend Brinkmann har inviteret Dion Sommer, forfatter til "Resiliens – fra robusthed til en dynamisk forståelse", og professor i psykologi, Robin May Schott, i studiet. Sammen reflekterer de over det psykologiske begreb resiliens, som forklarer, hvordan mennesker indgår i miljøer, der gør dem modstandsdygtige.

Podcast

Rejsen
af Danijel 'Drux' Deletic
Varighed: 64 min.
Lyt med på heartbeats.dk

Yngste borgmester

Hele Danmark kiggede mod Holbæk Kommune, da den 25-årige Christina Krzyrosiak Hansen kunne træde ud fra rådhuset og fortælle de fremmødte medier, at det var hende, partierne var blevet enige om at pege på som borgmester. Og dermed også hende, der fik ansvaret for at rette op på kommunens kuldsejlede økonomi. Hun husker, at hun blev modtaget med skepsis, og at der var meget fokus på hendes alder.

Har du en oplevelse, der har givet stof til eftertanke, så skriv til os på refleksion@socialraadgiverne.dk

Borgerstyrede budgetter. Folketinget har netop vedtaget 'Lov om forsøg med personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte borgere', som træder i kraft 1. juli.

"Vi er kommet tættere på de unge og deres drømme"

Anne-Mette Ougaard
Socialrådgiver og uddannelseskonsulent, Unge, Job & Uddannelse, Aarhus Kommune

Redigeret af Susan Paulsen
Foto: Mathilde Bech

"DER FALDT EN STEN fra hjertet, for penge er bare en kæmpe stressfaktor". "Det gør en mere spændt på at komme i gang med en uddannelse. Det giver ligesom lidt luft under vingerne". Sådan lyder nogle af reaktionerne fra vores uddannelsesparate unge, som deltager i forsøget 'Ungebudgetter', hvor de kan realisere drømme og ønsker for 25.000 kroner.

Målgruppen er 20 tilfældigt udvalgte unge på uddannelseshjælp.

De skal selv komme med forslag til, hvad pengene skal bruges til – dog skal det være rettet mod job eller uddannelse, og de er fortsat omfattet af gældende regler om samtaler og aktivering.

Her i Ungecenteret er vi fem socialrådgivere, som er med i projektet. Vi er kommet tættere på de unge og deres drømme. Vi har haft flere samtaler med dem, og det har styrket relationen og tilliden. Det er en helt ny måde at arbejde på, som har givet os stof til eftertanke.

Giver det mening at give penge til en flybillet til Grønland? Laura havde brug for at få talt med sin far og for at møde sit hjemland. Det ville give hende ro i sindet, så hun kunne komme videre i sit liv og i gang med en uddannelse. Og hvad med en andel i en pølsevogn? Marco drømmer om at blive selvstændig og er i gang med en uddannelse til cater. Pølsevognen skal bruges som starten på karrieren.

Peter har brug for at bevare et socialt netværk, som han har opbygget via sin passion for e-sport. Derfor vil han gerne bruge nogle af pengene på PC-spil.

Og en computer har stået højt på de unges ønskeliste. Flere er gået i gang med uddannelse, og det at have en god computer giver dem ro og dermed en betydelig bedre studiestart. Fælles for de unge er, at de virkelig har tænkt meget og længe over, hvordan de bedst kan bruge pengene.

'Ungebudgetter' er et samarbejde mellem Aarhus Kommune, Center for Social Nytænkning og Lind Invest. ■

KONTAKT
Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14, men i sommerperioden fra 4. juli til 5. august er telefontiden kl. 10-13.

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD
(dækker Region Nordjylland og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD
(dækker Region Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening Region Syd
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorresgade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN
PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger henvises til hjemmesiden **socialraadgiverne.dk**
Se under "Om DS" eller under "Medlemsgrupper".

KALENDER
Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender. En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer, hvor de tilmeldte får sendt et link.

AUGUST – OKTOBER

22.-23. august, Nykøbing Falster
Faggruppen Professionshøjskoler og AAU holder sommermøde. Temaet er voksendidaktik og studiegrupper.

22.-23. august, Vejle
TR-uddannelse: FTR-seminar 2022.

25.-26. august, Middelfart
Fagligt Selskab for Socialrådgivere i Børne- og Ungdomspsykiatri holder generalforsamling samt seminar med oplæg om det svære forældresamarbejde og aktuelle socialpolitiske temaer.

29. august, Fredericia
Arbejdsmiljøværksted for TR og AMiR i DS Region Syd.

13. september, Randers
Arbejdsmiljøværksted for TR og AMiR i DS Region Nord.

14. september, Taastrup
Arbejdsmiljøværksted for TR og AMiR i DS Region Øst.

21.-22. september, Fredericia
Faggruppen for Døgninstitutioner og Opholdssteder holder faggruppekursus med et juridisk oplæg samt oplæg om neuropsykologi og om forråelse i socialt arbejde.
Der holdes generalforsamling 21. september kl. 18-19.

3.-5. oktober, Vejle
TR-grunduddannelse hold 2204.

6.-7. oktober, Vejle
Fagligt Selskab for Psykiatrisocialrådgivere holder landskonference med temaet: Investeringstilgang – recovery – koordination = det betaler sig. 6. oktober kl. 14 holdes generalforsamling. Følg os på FB og e-netværket.

Dyssegården er en non-profit psykiatrisk behandlingsinstitution med vores egen interne skole, der tilbyder følgende:

- Et 45 timers skole- og dagbehandlingstilbud/skemalagte aktiviteter i skole og afdeling
- Et roligt og overskueligt miljø med en daglig rutine og forudsigelighed, herunder fast genkendeligt personale
- Et skole- og dagbehandlingstilbud, hvor der altid er deltagende voksne, som har fokus på et miljø fri for mobning
- Morgenmad og frokost hver dag
- Individuelle, ugentlige psykologsamtaler
- Ugentlige gruppesamtaler

Alle børn og unge, der er indskrevet i vores dagbehandlingstilbud, findes i Dyssegårdens målgruppe, som du kan læse mere om på www.dyssegaarden.dk.

"De har tid. De giver omsorg. De giver plads til dig - selv når du har det dårligt."
- Tidligere beboer på Dyssegården

Avderødvej 32A, 2980 Kokkedal
dyssegaarden@dyssegaarden.dk
+45 48 20 78 00

Er du i fast stilling som **socialrådgiver** eller **socialformidler?**

Arbejder du med **myndighed?**
Har du i længere tid haft en **trang til et skifte** i din karriere & arbejdsform?

Vælg en periode hvor du arbejder mere projektorienteret som vikar i afgrænsede opgaver. Du kan vælge udelukkende at beskæftige dig med præcis de opgaver, du er bedst til.

Fuld tid eller deltid? Det er dit valg. Vi arbejder målrettet for at finde netop det vikariat, som passer dig lige nu.

Når du en dag igen har lyst til at vende tilbage til en fastansættelse, har du de bedste forudsætninger, da du er fuldt opdateret inden for dine vigtigste kompetenceområder.

Kontakt PVB-Kavaleriet på **tlf. 70 27 12 18** eller læs mere på **www.kavaleriet.dk**

PVB-Kavaleriet har overenskomst med Dansk Socialrådgiverforening som sikrer dig:

- Pension fra første dag
- Skattefri kørselsgodtgørelse
- Ordnede lønforhold

Vi lægger vægt på:

- Opfølgning og sparring
- Tilbud om supervision
- Vi indhenter referencer
- At være en tilgængelig arbejdsgiver som støtter dig under dit vikariat og sikrer en åben dialog mellem dig, os og kunden.

Det er vigtigt for os at have en professionel tilgang til vores arbejde. Dette betyder blandt andet, at du vil komme til en jobsamtale, hvor vi sammen afdækker dine styrker og "faglige kæpheste", som skal være med til at styrke din arbejdsglæde.

PVB KAVALERIET
SOCIALRÅDGIVER
www.kavaleriet.dk